120

Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS znad Niemna

3 sierpnia 2001r. Nr 31(480) Index 63863 Rok założenia 1989

Czyny ludzi dają blask krajowi.

Juliusz Słowacki

NA PRZEKÓR ŻYWIOŁOWI

Pomoc powodzianom dociera z całego kraju

Miejscowości, które dotknęła powódź, walczą teraz o utrzymanie wałów, które ciągle jeszcze grożą przeciekami. Północne miejscowości nadwiślańskie czekają na nadchodzącą w ich kierunku falę.

Leki i środki opatrunkowe przekazał powodzianom minister zdrowia. Na południe Polski wyruszyły konwoje z pomocą, w całym kraju zbierane są dary i pieniądze.

Wartość ewidencyjna leków, środków odkażających i opatrunkowych, które przekazał minister Grzegorz Opala, to ok. 116 tys. zł (wartość rynkowa tych środków jest kilkakrotnie wyższa).

Powodzianie z woj. małopolskiego i świętokrzyskiego otrzymają od ministra środki farmaceutyczne (m. in. leki przeciwbólowe, przeciwbiegunkowe i przeciwuczuleniowe), odkażające i opatrunki, łóżka, materace oraz materiały tekstylne (koce, pościel, ręczniki i piżamy).

Szef Kancelarii Premiera Maciej Musiał ocenił, że rząd wyasygnował do tej pory 28 mln złotych na pomoc dla powodzian. Powodzianie mogli otrzymać maksymalnie 6 tys. złotych bezzwrotnej pomocy na rodzinę.

W Kancelarii Premiera uruchomiono telefon, pod którym poszkodowani w powodzi będą mogli uzyskać kompleksową informację o wszystkich formach pomocy.

Dwuetapowy projekt pomocy wszystkim poszkodowanym powodzianom na południu Polski uruchamia Caritas Polska. W pierwszej fazie udzielana jest pomoc doraźna. W drugim etapie Caritas Polska współpracując z władzami lokalnymi i innymi organizacjami charytatywnymi będzie uczestniczyć w likwidacji skutków klęski żywiołowej, wspierając budowę i remonty zniszczonych i uszkodzonych domów oraz pomagając poszkodowanym rodzinom w zakupie sprzętu AGD i mebli. Na terenie całego kraju Caritas zbiera dary w swoich placówkach. Caritas diecezjalne zorganizowały już wiele transportów z pomocą humanitarną.

Telewizja Polska S. A. prowadzi akcję „Pomóż! Telewidzowie powodzianom". Podczas sobotnio-niedzielnej zbiórki zebrano 32 TIR-y darów.

Wiceprzewodniczący Unii Wolności Władysław Frasyniuk ruszył za kierownicą ciężarówki z Warszawy do gminy Gorzyce koło Sandomierza. Dary, które otrzymali tamtejsi powodzianie, zostały zebrane w ramach akcji „Łańcuch pomocy powodzianom" zainicjowanej przez Jolantę Kwaśniewską, Wisławę Szymborską i Tadeusza Mazowieckiego. Kołdry, koce, odzież, woda, lekarstwa i inne rzeczy potrzebne poszkodowanym podarowały głównie duże firmy.

© WP

Dyrektor generalny Poczty Polskiej zwolnił od opłat pocztowych paczki do 20 kg zawierające dary dla powodzian. Zwolnienie z opłat przysługuje zarówno nadawcom indywidualnym, jak i instytucjom niosącym pomoc powodzianom. Od 11 lipca poczta nie pobiera opłat za wpłaty na rzecz powodzian. Paczki i wpłaty powinny być oznaczone napisem „Pomoc dla powodzian".

Preferencyjne pożyczki i kredyty, a także zmiany w systemie podatkowym dla przedsiębiorców z terenów powodziowych to tylko niektóre formy pomocy, jakie w najbliższym czasie wejdą w życie. Wicepremier Janusz Steinhoff powiedział, że dziś formami pomocy dla poszkodowanych przedsiębiorców zajmie się Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów.

Preferencyjnymi pożyczkami dla poszkodowanych przedsiębiorców będzie dysponować Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. Na razie na ten cel może przeznaczyć 20 milionów złotych. Zastępca prezesa Agencji Włodzimierz Dzierżanowski ma nadzieję, że pożyczki w ogóle nie będą oprocentowane, a jeśli już to w minimalnym stopniu.

- *Przedsiębiorcy mają zacząć je spłacać w rok po zaciągnięciu. Trudno jeszcze powiedzieć jakiej wysokości będą te pożyczki. Rozsądną kwotą dla przedsiębiorcy zatrudniającego kilka osób jest 25 — 30 tysięcy złotych, dla większych przedsiębiorców będziemy się starali mieć kwoty większe* — powiedział Dzierżanowski.

Szef Kancelarii Premiera Maciej Musiał poinformował, że Bank Światowy udzieli być może kredytu na usuwanie skutków powodzi w Polsce. Pomoc zaoferował też rząd Niemiec. Unia Europejska zamierza udzielić Polsce pomocy w wysokości 15 milionów euro na likwidację skutków powodzi.

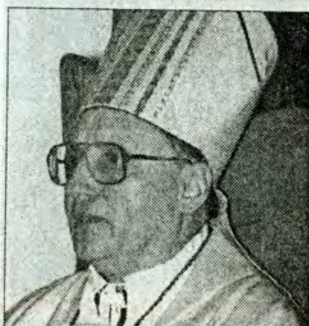
Komisarz Unii do spraw jej rozszerzenia Guenter Verheugen zaproponował w Brukseli przeznaczenie na ten cel 15 milionów euro, które pochodziłyby z funduszu Phare. Verheugen powiedział, że omówi z polskimi władzami możliwości pomocy w odbudowie infrastruktury na terenach objętych powodzią wzdłuż Wisły. *„Propozycje te są wyrazem naszej solidarności z Polakami"* — powiedział Verheugen.

PAP

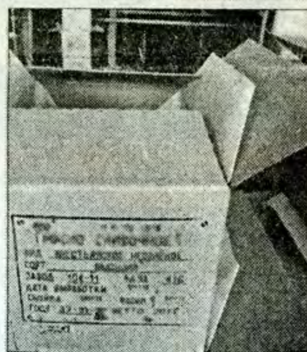
W numerze:

Polacy na Białorusi 10

Kościół katolicki w Rosji 9

Nadprodukcja bezsensu 3

Z piosenką przez życie 5

Pomniki znane i nieznane 11

ISSN 1683-3233

Drodzy Rodacy,

Ulewne deszcze w Polsce spowodowały ogromne straty. Wiele rodzin straciło dach nad głową i dorobek całego życia.

Informujemy, że Związek Polaków na Białorusi organizuje zbiór pieniędzy przeznaczonych na celową pomoc dla rodzin dotkniętych skutkami powodzi. Zbiór pieniędzy przeprowadzają prezesi oddziałów Związku Polaków.

Każda wpłata będzie dokumentowana, a uzyskane środki zostaną przekazane na konto specjalne w Polsce. Imiona i nazwiska ofiarodawców zostaną wydrukowane w naszej gazecie.

Szczegółową informację można uzyskać pod numerem telefonu w Grodnie: (0152) 77-28-20.

Przekażcie tę wiadomość innym!!!

POLSKA POD WODĄ

Przygotował Wiktor SAWONIAKA
Fot. AP, REUTERS, PAP, RMF, Wirtualna Polska, Onet

Ewakuowani

Mieszkanka wsi Sokolniki przekazuje syna ratownikom

Mieszkańcy Sokolników są ewakuowani na czym się da

Zatopione samochody straży pożarnej w wodach rzeki Wisłuła

Ofiarom powodzi codziennie powinna być dostarczana żywność

Woda jest bezlitosna

Gospodarz na tratwie próbuje dostać się do zrujnowanego domu

Ulice zatopionej wsi

Strażacy wzmacniają nasiąkniętą wodą zaporę

Zespół ratowników śpieszy na ratunek zwierzętom uwięzionym przez wodę

NADPRODUKCJA BEZSENSU

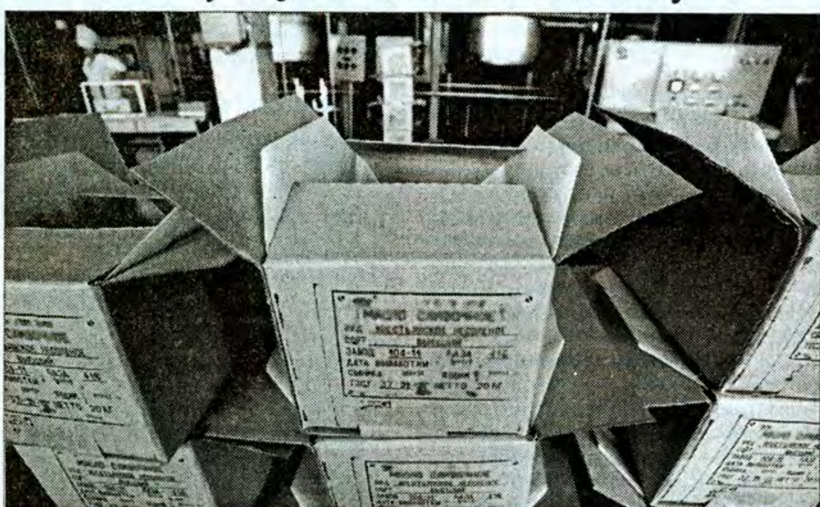
W wyniku kursu ekonomicznego władz przedsiębiorstwa grodzieńskie okazały się bez środków obrotowych

Liczba stratnych przedsiębiorstw w obwodzie grodzieńskim sięgnęła w bieżącym roku 39,5 proc. Rok temu było ich o 10,5 proc. mniej. Poziom rentowności gospodarki obwodowej spadł w ciągu roku z 8,3 do 5,7 proc., a suma strat wyniosła 22 miliardy rubli. Z czego w przemyśle — 12, a w rolnictwie — 6 miliardów. Takie są skutki doprowadzenia w roku ubiegłym produkcji przemysłowej do poziomu roku 1990.

„Cud" gospodarczy, polegający na postępującym tempie wzrostu produkcji, przy niemniej imponującym tempie spadku poziomu życia, stał się możliwy dzięki magazynowaniu środków obrotowych w postaci nie mających zbytu, bo za drogich i złej jakości towarów.

W roku bieżącym wartość niezrealizowanych towarów w stosunku do comiesięcznego poziomu produkcji wzrosła z 49,1 proc. w styczniu do 57,2 proc. w lipcu. Najbardziej „przodują" pod tym względem przedsiębiorstwo „Grodnoobuwie" — czteromiesięczne zapasy produkcji, lidzkie zakłady „Optyk" — 2,5 oraz grodzieńska fabryka tytoniowa „Niemen" — 2,2-miesięczne zapasy.

Powstaje wrażenie, iż bezsensowne „pogrzebanie" pieniędzy w magazynach przedsiębiorstw nie wzbudzało niepokojów wśród władz gospodarczych obwodu, dopóki gwarantowało osiągany, ze względów propagandowych, wzrost produkcji. Inaczej trudno wytłumaczyć gwałtowne olśnienie przewodniczącego wykonawczego komitetu obwodowego Władimira Sawczenki, który zauważył powyższą tendencję w związku z brakiem zaplanowanego na rok bieżący wzrostu produkcji. Gubernator podczas sesji rady obwodowej nagłośnił po prostu

© IREX/ProMedia

"zabójcze" liczby. Przy normie zabezpieczenia przedsiębiorstw środkami obrotowymi na poziomie 30 proc. faktycznie są one zabezpieczone zaledwie o 3,1 proc. *„Bez rozwiązania tego problemu nie możemy liczyć na skuteczną pracę przemysłu"* — sprawiedliwie zauważył kierownik obwodu praktycznie cytując opozycyjnych liberałów.

Na tym, zresztą, zwierzenia „opozycyjne" nie skończyły się. Poza tradycyjnymi receptami o obniżeniu kosztów własnych towarów za pomocą podwyższenia wydajności pracy, Władimir Sawczenko uznał, iż bez odnowienia bazy technicznej i technologicznej przedsiębiorstw wyjście z sytuacji kryzysowej nie jest możliwe. W roku ubiegłym zużycie środków produkcji w przemyśle wyniosło 59 proc. Przy czym w dziedzinie produkcji chemicznej — 70,4 proc. Natomiast wskaźnik zużycia części produkcyjnej funduszy podstawowych stanowił 80,4 proc., podczas gdy w skali republiki liczba ta wynosiła 76,9 proc.

„Odnowienie środków podstawowych wymaga przyciągnięcia zarówno inwestycji wewnętrznych, jak i zagranicznych" — oświadczył gubernator. Z inwestycjami zagranicznymi

sprawa jest jasna — wywożenie kapitału za granicę przez „zawszone pchły", rozpadające się, jak domki karciane, banki komercyjne... Być może pod prezydenckie „słowo honoru" wesprze upadający przemysł inwestor zagraniczny? Po doświadczeniu „Forda" taka perspektywa jawi się jako kiepski żart.

Tymczasem problem niewypłacalności prowokuje

sytuacje kryzysowe nawet w stabilnie pracujących przedsiębiorstwach. W lipcu na kartotekę (kartoteka — żądania płatnicze, przekazane do banku) postawiony został flagman przemysłu grodzieńskiego i jeden z największych eksporterów Białorusi zakłady chemiczne „Azot". Suma zadłużenia „Azotu" wyniosła 4 miliardy rubli, tymczasem gdy dług za niespłaconą produkcję przedsiębiorstwa stanowi 9 miliardów. Stratność „Azotu" bierze się z zadłużenia niewypłacalnych kołchozów i sowchozów za pobrane kredyty towarowe w postaci nawozów mineralnych. Nie wierząc, iż kredyty te zostaną spłacone, kierownictwo przedsiębiorstwa ma zamiar zwiększyć cenę na swoją produkcję aż o 60 proc. Co to oznacza? Stratę rynków zbytu i, w konsekwencji, zmniejszenie produkcji. Koło się zamknęło.

Niestety dla inicjatora przeżywanego przez nas „bumu" gospodarczego Aleksandra Łukaszenki, przepowiadany przez niezależnych ekonomistów kryzys przypadł akurat na rok wyborów prezydenta. Jest prawdopodobne, że urzędujący prezydent wytłumaczy wyborcom niepowodzenia gospodarcze spiskiem zachodniego imperializmu oraz cichym sabotażem korpusu dyrektorskiego, przekupionego doszczętnie przez złośliwą opozycję. Uwierzymy?

PAT

WYNALAZKI

Kombajn cebulowy

Zbiory cebuli i jej sortowanie — praca żmudna i wymagająca wiele czasu. Zwykle wykonywano ją ręcznie.

W tym roku jednak białoruscy rolnicy mogą skorzystać z urządzenia, które wyprodukowały zakłady „Lidsielmasz". Konstruktorzy we współpracy z naukowcami z Białoruskiego Naukowo-Badawczego Instytutu Mechanizacji Rolnictwa zaprojektowali ciekawą technologię i wykonali wzory maszyn do zbiorów cebuli.

Koparka sama zbiera bulwy, oczyszcza je z piasku i rozkłada na twardo ugniecionej glebie. Owoce schną przez pewien czas, po czym do pracy zabiera się zbieracz-ładowacz. On nie tylko podnosi cebulę z ziemi, ale też oczyszcza ją z wyschniętych łupin i gotowy do przechowywania owoc ładuje do burtowego nadwozia samochodu lub przyczepy.

Pierwsze zamówienie na cebulowe kombajny w ilości osiemnastu agregatów zostało już wykonane. Niedługo otrzymają je rolnicy w obwodzie homelskim.

MIESZKANIA

Zamrożone budownictwo

„Do września zostaną wykończone domy będące w budowie, nowych budowli zaś zaczynać nie będziemy. Budownictwo mieszkalne zejdzie do zera. Nie pójdziemy na to, by pobierać od ludzi 25-procentowe wpłaty początkowe, a potem stawiać ich przed faktem — szukać pieniędzy nie wiadomo gdzie" — z takim oświadczeniem wystąpił na łamach „Lidzkiej Gazety" wiceprzewodniczący miejscowego komitetu wykonawczego Aleksander Maksimczik.

Powyższe stanowisko urzędnik wytłumaczył decyzją Grodzieńskiego Obwodowego Komitetu Wykonawczego, na mocy której *„czasowo wstrzymuje się wsparcie przez państwo budownictwa mieszkalnego w celu gromadzenia funduszy"*. W tym roku rejon lidzki zdążył wybudować 71,9 proc. od zaplanowanej ilości mieszkań. Jest to jeden z najlepszych wskaźników w skali obwodu. Średnio po Grodzieńszczyźnie wynosi on 54,2 proc.

RK, RS, PAT

ŻNIWA

Przoduje Grodzieńszczyzna

W odróżnieniu od lat poprzednich tempo tegorocznych żniw mało się różni w rejonach północnych i południowych. Grodzieńszczyzna, na przykład, nie ustępuje pod tym względem obwodowi brzeskiemu. Tempo żniw w rejonie smorgońskim jest wyższe niż w bardziej południowych zelweńskim, świsłoczskim, słonimskim i lidzkim rejonach, w których prace te zaczęły się o wiele wcześniej.

Sprawnie pracuje konwejer zbiorów w rejonie brzostowickim, w którym zżęto już ćwierć powierzchni plonów. Znacznie wyprzedzają resztę rejony wołkowyski oraz mostowski.

Inaczej wygląda sytuacja z omłotami. Liderem, według ilości namłóconego ziarna z każdego hektara, tradycyjnie jest rejon grodzieński. Z każdego hektara tu otrzymują po 52,8 kwintali zboża. Nieco mniejsze, ale też pokaźne są zbiory u koreliczskich i brzostowickich rolników — odpowiednio 41,8 i 38,5 kwintali. Średnia urodzajność w skali obwodu wynosi tymczasem 35,7 kwintali z hektara — czyli o 2 kwintale więcej niż w roku ubiegłym i najwięcej w skali kraju.

Nastroje rolników psuły, co prawda, warunki pogodowe. Częste deszcze nie pozwalały w pełni wykorzystać możliwości parku kombajnowego. W kołchozie „Pograniczny" rejonu grodzieńskiego maszyny wychodziły w pole często o 15-16 godzinie i pracowały zaledwie po kilka godzin w ciągu dnia. Zbiory okazały się niełatwe, część z nich poległa wskutek burz.

Burze i ulewy zniszczyły w skali obwodu ponad trzy tysiące hektarów zasiewów. Najbardziej dotknięte pod tym względem okazały się gospodarstwa w szczuczyńskim, oszmiańskim i werenowskim rejonach.

Znaczna część zasiewów, ponad 38 tysięcy hektarów, została uszkodzona przez szalejący żywioł. Są to dopiero wstępne szacunki poniesionych strat, uwzględniając to, że wiatry szkwałowe przybijają do ziemi rośliny to w jednym, to w drugim rejonie obwodu. W rejonie grodzieńskim oczekiwany jest niedobór plonów z co najmniej 11,6 tysięcy hektarów. W kołchozie „Świsłocz" ucierpiała prawie połowa zasiewów, w „Progresie" — do 30 proc. Wiele szkód wyrządziła niepogoda w iwieńskim, brzostowickim, mostowskim i innych rejonach. Nieszczęście nie ominęło nikogo.

Skomplikowanym warunkom uczestnicy żniw przeciwstawiają wiedzę i doświadczenie, dobrą organizację i wytrwałość w osiągnięciu głównego celu — zebrać chleb szybko i z minimalną stratą.

Pod względem tempa żniw Grodzieńszczyzna ustępuje tylko obwodowi homelskiemu. Pod względem urodzajności natomiast nikt jej nie dorównuje. W obwodzie mińskim średnio zbiera się 26,2, w brzeskim — 25,5, w witebskim — 24, mohylewskim — 22,7, homelskim — 21,3 kwintala z hektara.

RS

© IREX/ProMedia

Ceny paliw 02 sierpnia 2001

A-76	AI-92	AI-95	Olej napędowy
Stacje koncernu Biełnieftiechim			
475 0,33*	585 0,41*	670 0,47*	410 0,29*
Stacje kampanii LUKOIL			
475	585	670	410

** cena jest podana w USD, * tr.sp. - transport specjalny*

Kurs walut Banku Narodowego z dnia 02.08.2001r.

USD	DEM	RUR	PLN	EURO
1419,00	638,79	48,43	332,70	1249,36

Informacji udzieliła służba SPAS001 tel. 001 СПАС001

EGZYSTENCJA

Uparty bóbr

Dom leśniczego Nikołaja Kalenika stoi w centrum miasteczka Oszmiana nad brzegiem rzeki. Gospodarz systematycznie wzmacnia brzeg, aby jego posiadłość nie spadła do wody. Do tego wykorzystuje sadzonki wierzby. Drzewa szybko rosną, a ich korzenie skutecznie wzmacniają brzeg.

Tak było do niedawna, póki młode drzewka nie wpadły w oko bobrowi, który je spiłował. Kalenik posadził drzewa od nowa, lecz po pewnym czasie zauważył na ich miejscu sterczące pniaki.

W tej sytuacji gospodarzowi nic nie pozostało, jak tylko złapać szkodnika albo będzie musiał ratować swój dom przy pomocy żelaza i betonu.

Ryszard KARACZUN

ABITURIENT - 2001

Gorąca pora

Liczba ubiegających się o studia na Uniwersytecie Grodzieńskim w porównaniu z ub.r. wzrosła o 7 proc. Obecnie jest ona trzy razy większa, niż ilość miejsc na budżetową formę nauczania. Na najbardziej obleganych kierunkach: prawo, ekonomia i zarządzanie — pozostało odpowiednio 91 i 25 miejsc, ale o sześć razy więcej osób walczy o szczęśliwe miano studenta. A na przykład na wydział słowiańskie języki i literatury (filologia polska) są 23 miejsca i już pięć osób zostało przyjętych według skierowań, na pozostałe 17 pretenduje ponad 70. Wśród nich dwadzieścia osiem to medaliści, którzy mają certyfikaty testów z oceną „bardzo dobry". Więc muszą być zakwalifikowani na studia. Oczywiście pod warunkiem, że zaprezentują przed komisją rekrutacyjną oryginał świadectwa ukończenia szkoły średniej. Jeśli wszyscy medaliści to zrobią, pozostali pretendenci nie będą mieli żadnych szans studiować bezpłatnie. Więc zdawanie egzaminów: język białoruski (dyktando), język i literatura białoruska (pisemnie) oraz język obcy (ustnie) — nie miało sensu? Niezupełnie. Pomyślne wyniki na egzaminach wstępnych gwarantują zmniejszenie opłaty z 1 070 tys. rub. za rok akademicki do 750 tys. (na wydziale prawa i języka angielskiego — z 1 600 tys. do 1075 tys.). Poza tym jeszcze nie wiadomo, czy tamci medaliści na pewno będą studiować polonistykę. Ostateczne wyniki zakwalifikowania na studia zostaną ogłoszone przez komisję rekrutacyjną 6 sierpnia.

Olesia KARPUK

ROSJA

Sprawa "Kurska"

Rodziny rosyjskich marynarzy, którzy w sierpniu ubiegłego roku zginęli w katastrofie okrętu atomowego „Kursk", zamierzają wytoczyć proces karny, aby ustalić przyczyny zatonięcia i winnych.

„Kursk" zatonął podczas ćwiczeń na Morzu Barentsa. Zginęło wówczas 118 marynarzy.

Inicjatorem złożenia wniosku w prokuraturze jest organizacja „Prawo matek". Jej przewodnicząca Weronika Marczenko powiedziała, że wniosek jest przygotowywany przy poparciu rodzin 35 marynarzy. Byłby on podstawą rozpoczęcia procesu.

Chociaż od zatonięcia okrętu „Kursk" minął prawie rok, przyczyny katastrofy oficjalnie nie zostały jeszcze ustalone, choć wykluczono jako przyczynę zderzenie z obcą jednostką, co na początku utrzymywały rosyjskie władze.

Nikt również nie został pociągnięty do odpowiedzialności za katastrofę. Przedstawiciele władz coraz częściej przyznają, że najbardziej prawdopodobną wersją wydarzeń był wybuch w luku torpedowym, ale są to jedynie sugestie.

LITWA

Współpraca wojskowych

Litewski parlament ratyfikował w poniedziałek litewsko-polską umowę rządową o współpracy w dziedzinie obrony. Za ratyfikacją opowiedziało się 107 posłów, jeden był przeciwny i jeden wstrzymał się od głosu.

Umowa międzyrządowa została podpisana w lutym tego roku w Wilnie. Wcześniej, od 1993 r., obowiązywało polsko-litewskie porozumienie międzyresortowe w tej sprawie. Obecna umowa podnosi tę współpracę na wyższy szczebel, szerzej reguluje praktyczne i polityczne aspekty współdziałania w zakresie obrony.

W umowie potwierdza się m. in. poparcie Polski dla członkostwa Litwy w NATO, gwarantuje współdziałanie obu krajów w tworzeniu polityki obronnej oraz w rozwoju i modernizacji infrastruktury wojskowej. Na mocy umowy Polska i Litwa mają regularnie przeprowadzać wspólne szkolenia i manewry wojskowe, a także prowadzić konsultacje polityczne i militarne.

Onet, PAP

Inwestycje szkolne na Litwie

Koniec roku 2000 przyniósł dzieciom i młodzieży na Litwie realną szansę na poprawę warunków nauki. W Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska" opracowano trzyletni program inwestycyjny służący ratowaniu 22 polskich placówek oświatowych, które standardem i wyposażeniem odbiegają od szkół litewskich.

W Czarnym Borze 23 grudnia odbyło się uroczyste przekazanie pomieszczeń na pierwszym piętrze w Szkole Średniej nr 2, w której dzieci uczyły się na dwie zmiany. Oddano do użytku cztery klasy przeznaczone na nauczanie początkowe oraz pokój nauczycielski, z którego korzystać będzie 35 nauczycieli zatrudnionych w szkole. Liczba dzieci w szkole stale wzrasta: w 1992 r. uczyło się 150 uczniów, a obecnie ok. 220. Samorząd rejonu wileńskiego sfinansował remont kapitalny parteru budynku, natomiast z powodu braku środków nie zostało odremontowane piętro, na którym osiem pomieszczeń świeciło pustką, ponieważ nie odpowiadały normom bezpieczeństwa i higieny. (...)

W Kowalczukach ruszyła budowa przy Szkole Średniej nr l. Zrobiono wykop pod fundamenty przyszłej hali sportowej, a 21 grudnia odbyło się uroczyste złożenie kamienia węgielnego oraz zakopanie kapsli z listem do przyszłych pokoleń. Szkoła istnieje od 1965 roku. Obecnie do klas z polskim językiem nauczania uczęszcza ponad 230 dzieci, co stanowi ok. 66 proc. ogólnej liczby uczniów. Grono nauczycielskie wynosi 38 osób. Od początku istnienia szkoły w budynku nie były wykonywane żadne poważniejsze remonty. Na trzech kondygnacjach znajdują się sale lekcyjne i adaptowana z dwóch klas aula. Na potrzeby szkoły wykorzystywane są także pomieszczenia w starych, wymagających remontu budynkach. Tymczasem na wsi jest duże bezrobocie i nie można liczyć na pomoc ze strony rodziców. Stowarzyszenie „Wspólnota Polska" przystąpiło do budowy sali gimnastycznej, która będzie jednocześnie przystosowana na salę koncertową. Z obiektu o powierzchni użytkowej 390 m^2 będą korzystać także uczniowie dojeżdżający ze szkół podstawowych w Szumsku, w Kicnie, w Kosinie i Kiwiszkach.

Podobnie Szkoła Średnia w Zujunach, do której uczęszcza ponad 150 dzieci, czeka na wybudowanie sali gimnastycznej. Aktualnie został zatwierdzone plany wykonania dobudówki obejmującej halę sportową, aulę oraz kilka pomieszczeń klasowych. Powierzchnia planowanego budynku wynosi 568 m^2, w tym powierzchnia klas — 48 m^2 i 49 m^2, hali sportowej — 270 m^2, biblioteki — 16,7 m^2, zaplecza i sanitariatów -150 m^2. Z obiektu korzystać będą uczniowie szkoły średniej, mieszkańcy Zujun, ale także dzieci ze szkół podstawowych w Płacieniszkach, Postynianach i Szkoły Średniej w Ciechanowiszkach.

Mer samorządu rejonu wileńskiego Leokadia Januszausldene wystąpiła z prośbą o dofinansowanie budowy szkoły w Grygajciach w rejonie wileńskim. Mieszcząca się tam Szkoła Początkowa, w której naukę pobiera ok. 40 dzieci z okolicznych wsi, nie spełnia podstawowych wymagań stawianych placówkom oświatowym. W szkole są tylko dwie sale lekcyjne, a klasy cztery. W budynku nie ma sanitariatów ani wodociągu. Jest to jedyna polska placówka w tej miejscowości, pełniąca jednocześnie funkcję ośrodka kultury. Teren wokół szkoły jest obszerny, dlatego zaplanowano budowę nowego gmachu, podobnego do obiektu w Ugojniach, którego budowę również dofinansowało Stowarzyszenie „Wspólnota Polska". Zatwierdzono już projekt budynku o powierzchni 350 m^2 oraz uzbrojenie działki w kanalizację z oczyszczalnią ścieków, wodociąg i kotłownię. Obiekt, podobnie jak inne, utrzymywany będzie przez samorząd rejonu wileńskiego.

Oprócz Wileńszczyzny inwestycje szkolne rozpoczęty się również w rejonie solecznickim, m. in. w Szkole Średniej w Jaszunach — remont dachu, w Szkole Średniej w Koleśnikach — wymiana dachu, w Szkole Podstawowej w Dojlidach — wymiana instalacji elektrycznej i remont elewacji, w Szkole-Domu Dziecka w Solecznikach — remont stołówki, w Średniej Szkole im. J. Śniadeckiego w Solecznikach — remont sanitariatów i wymiana dachu. W trakcie opracowywania jest dokumentacja techniczna dotycząca rozbudowy Szkoły Średniej nr 2 w Landwarowie w rejonie trockim. Dzieci z tych szkół mogą więc liczyć na stopniową poprawę warunków nauki, a dyrektorzy placówek i nauczyciele na zwiększenie liczby uczniów.

LS

"WP" nr 3/2001(102)

POLSKA

Zmarł Edward Gierek

Edward Gierek

W niedzielę rano w Szpitalu Śląskim w Cieszynie zmarł Edward Gierek, w latach 1970-1980 I sekretarz Komitetu Centralnego PZPR. W styczniu skończył 88 lat.

Bezpośrednią przyczyną jego śmierci była niewydolność płuc, spowodowana pylicą, na którą cierpiał. Edward Gierek chorował na pylicę płuc od młodości, gdy pracował w kopalniach Francji i Belgii.

W ostatnich latach życia Gierek mieszkał wraz z żoną Stanisławą w swoim domu w Ustroniu, który wcześniej był jego letnią willą. Kilkakrotnie był leczony w szpitalach, miał m. in., oprócz pylicy, kłopoty z krążeniem. Wielokrotnie ulegał kontuzjom, złamał m. in. rękę i nogę. Odmawiał wszelkich komentarzy politycznych, nie pokazywał się publicznie.

W grudniu 1970 roku, po masakrze robotników na Wybrzeżu i ustąpieniu Władysława Gomułki, został I sekretarzem KC PZPR. Za jego rządów podjęto wiele dużych inwestycji finansowych z zachodnich kredytów. Wybudowano m. in. Hutę Katowice.

Po powstaniu „Solidarności" w 1980 roku został zmuszony do ustąpienia. W lipcu następnego roku usunięto go z partii, jako osobę współodpowiedzialną za występujący wówczas kryzys polityczny i społeczno-gospodarczy. Wycofał się z polityki i zamieszkał w Ustroniu.

PAP

TAJWAN

Niszczycielski tajfun

Conajmniej 32 osoby straciły życie, a ponad 130 zaginęło w wyniku przejścia tajfunu Toraji, który nadciągnął w poniedziałek nad wschodni i południowy Tajwan. Dotychczas informowano o 14 ofiarach śmiertelnych.

Najwięcej ludzi zginęło we wschodnim regionie Hualien (160 km na południe od Tajpej). Ratownicy wydobyli spod zwałów ziemi i kamieni 21 ciał. Jak podały służby ratownicze, nie odnaleziono kilkudziesięciu osób; prawdopodobnie zostały zasypane żywcem. Wśród ofiar jest dwóch policjantów, których samochód został porwany przez zwały błota i rzucony w nurt rwącej rzeki.

Ucierpiał także górzysty region Nantou, gdzie jeszcze nie usunięto skutków trzęsienia ziemi sprzed dwóch lat. Zginęło tam 11 osób; większość z nich utonęła porwana przez gwałtowną falę powodziową.

Zniszczonych jest wiele domów i dróg. Wichura i ulewne deszcze spowodowały odcięcia prądu oraz poważne zakłócenia w transporcie i komunikacji. Według relacji mieszkańców dotkniętych kataklizmem terenów, powodzie spowodowane przez tajfun są największe od wielu lat.

Zwykle zatłoczone porannego szczytu ulice stolicy świeciły w poniedziałek rano pustkami. Większość szkół i instytucji rządowych zamknęło swoje podwoje. Nieczynna była również tajwańska giełda. Na stołecznym lotnisku odwołano wiele lotów.

Po południu oko cyklonu znalazło się poza Tajwanem. Z wolna tracąc siłę tajfun przemieszcza się z prędkością 15 km na godzinę na północny zachód, w kierunku wybrzeży Chin. Władze ostrzegają jednak przed ulewnymi deszczami i zalecają pozostawanie w domach. Porywy wiatru nadal przekraczają 110 -145 km/godz.

Toraji jest już piątym w tym sezonie tajfunem, który dotarł do Tajwanu. W zeszłym miesiącu tajfun Utor spowodował śmierć co najmniej 46 Chińczyków, 121 Filipińczyków i jednego Tajwańczyka.

PAP

GOSPODARKA

Trudno już było

Polska gospodarka przechodzi ponownie swój ciężki okres. Ze względu na motywy doktrynalne, jak i rzeczywiste preferencje polityki finansowej sprzyjające zagranicznemu kapitałowi, poczęto „schładzać" gospodarkę. Skutkiem tego jest obecny kryzys, który w sposób otwarty dał o sobie znać sprowadzeniem tempa wzrostu PKB do ledwie 1 procenta w drugim kwartale i załamaniem się budżetu w połowie roku. Na tym tle ponownie rośnie bezrobocie i znowu zwiększają się nierówności w podziale dochodu narodowego. W ślad za stagnacją produkcji i nasilającymi się dysproporcjami dochodów poszerzają się obszary biedy i ubóstwa oraz pogarsza się międzynarodowa pozycja Polski. Ale nie możemy tylko narzekać, że wszystko zostało stracone i niczego sensownego zrobić się już nie da. Musimy myśleć pozytywnie. Przecież już wiele osiągnęliśmy, choć zrobić trzeba jeszcze więcej.

Pod koniec roku 1993 i na początku 1994 również mieliśmy w Polsce zjawiska kryzysowe. Przejawiały się one między innymi w niespłacalnym zadłużeniu wielu przedsiębiorstw, portfelu złych długów w bankach, wysokim bezrobociu, słabych instytucjach gospodarki rynkowej, niskiej wiarygodności Polski na arenie międzynarodowej, braku dostępu do światowego rynku kapitałowego. Jednak udało się pójść do przodu. Najlepiej te różnice widać, przyglądając się Ukrainie czy Białorusi, które pozostają w tyle w sferze przemian rynkowych i postępu w sferze realnej.

Silnie dają o sobie znać obawy, że znajdziemy się na zupełnych peryferiach gospodarki światowej, jeśli nadal będziemy tak liberalni wobec kontaktów z zagranicą. Znamy układ sił w gospodarce światowej i musimy się wspólnie zastanowić, jak w tych warunkach zadbać o polski interes? Dlatego musimy mieć strategię współpracy nie tylko z Unią Europejską, ale także z Rosją i Ukrainą. Trzeba też dostrzegać na przykład Brazylię, która wytwarza już więcej niż Kanada, czy też Egipt, Indie i Chiny, z którymi dawniej mieliśmy bardziej ożywione stosunki gospodarcze niż obecnie.

Trzeba bardziej niż dotychczas — a zwłaszcza dużo bardziej niż w latach 1998-2001 — troszczyć się o formowanie rodzimego kapitału. To musi być podstawą wszelkich strategii rozwoju gospodarczego. Nie jest prawdą, że organizacje międzynarodowe uniemożliwiają jego powstawanie i dostatecznie szybką ekspansję. Utrudniają nam to rodzimi politycy, którzy używają autorytetu organizacji międzynarodowych, aby tym parawanem zasłaniać własną nieudolność i uzasadnić działania, jakże często nie tylko błędne ekonomicznie, ale szkodliwe politycznie. Niestety, wbrew deklaracjom szybkiemu formowaniu się rodzimego kapitału nie sprzyjała praktyka ani początku, ani końca lat 90.

Musimy osiągnąć w następnych latach dynamikę PKB dwa razy wyższą aniżeli w UE, a współtwórcą tego wzrostu musi być także zagraniczny kapitał, bo własnego nam po prostu nie starcza. Nie możemy na obce strumienie finansowe patrzeć z perspektywy kilku miliardów kapitału spekulacyjnego, który krąży po Polsce, bo ma tu znacznie lepsze warunki, niż istnieją na przykład na Węgrzech, w Meksyku czy Filipinach. Zagraniczny kapitał, a zwłaszcza inwestujący bezpośrednio, może stać się ważnym czynnikiem rozwoju społeczno — gospodarczego Polski, choć własnego zastąpić nie może.

Dlatego tak ważne jest stworzenie warunków preferencyjnych dla rozwoju polskiego kapitału. Są w tym względzie pewne możliwości, które Polska może stosować nawet jako członek OECD — już od roku 1996 — i Unii Europejskiej — wkrótce. Pozostaje tylko pytanie, czy ca łokształt polityki rozwojowej jest przygotowany, aby twórczo podporządkować działania kapitału zagranicznego polskim interesom, a zwłaszcza czy nasz aparat administracyjno-skarbowy potrafi zapobiec nasilającym się ostatnimi laty praktykom stosowania tzw. cen transferowych i unikaniu płacenia podatków w Polsce?

Walka o słuszną sprawę najczęściej wymaga odwagi. Trzeba twardo rozmawiać z partnerami zagranicznymi, negocjować w Brukseli i w innych miejscach. Przeszkodą nie są tu ograniczenia ekonomiczne i prawne, lecz polityczne. Nade wszystko jednak trzeba mieć własną strategię rozwoju społeczno-gospodarczego i umiejętnie ją realizować. I nie tracić energii na narzekania, że jest trudno — trudno już było, ale było też lepiej.

Grzegorz W. KOŁODKO

Z PIOSENKĄ PRZEZ ŻYCIE

Jubileusz kompozytora i kierownika chóru "Głos znad Niemna" Wiktora Adamowicza

Wiktor ADAMOWICZ urodził się we wsi Czechy (gmina kobylnicka (Narocz), powiat postawski) w biednej chłopskiej rodzinie. Rodzina była jednak bardzo utalentowana muzycznie, zwłaszcza ojciec, który uczył swoich dzieci śpiewu. Po śmierci ojca Wiktor był zmuszony porzucić szkołę, gdyż musiał pomagać rodzinie. W wieku 12 lat został pastuchem. W październiku 1943r. Niemcy spalili wioskę, a Wiktora z siostrą wywieziono na przymusowe prace do Hamburga (Niemcy). Po kapitulacji wrócił do swoich rodzinnych stron, pracował jako kierownik zespołów: dramatycznego, tanecznego oraz chóru w Miejskim Domu Kultury w Kobylniku. Po ukończeniu szkoły wieczorowej w 1955r. kontynuował naukę w grodzieńskim liceum muzycznym, gdzie też pracował przez całe życie. Ponad 33 lata śpiewał w Zespole Pieśni i Tańca „Niemen". Kierował w Grodnie wieloma zespołami wokalnymi. Kiedy powstało Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe im. Adama Mickiewicza, wstąpił do niego i śpiewał w chórze „Echo Grodna", zajmował się opracowywaniem piosenek. Wiktor Adamowicz napisał muzykę do znanych Polakom na Grodzieńszczyźnie piosenek „Katyńskie łzy", „Ballada o Grodnie", „Ballada o Niemnie", „Moja Warszawa" na słowa Ryszarda Kacynela, odzwierciedlając przeżycia Polaków mieszkających na tych terenach. Od 1994r. kieruje chórem „Głos znad Niemna". Jest honorowym członkiem Związku Polaków. Został odznaczony przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej medalem „Dobro Rzeczypospolitej Najwyższym Prawem", medalem pamiątkowym miasta Kętrzyn, Medalem 50-lecia Parafii św. Józefa w Warszawie, medalem miasta Gniew (podobny otrzymał Ojciec Święty w Watykanie) itd.

Co było "iskrą", z której powstał "płomień" chóru?

- W lutym 1994r. część chórzystów, którzy stanowili najważniejszy trzon chóru „Echo Grodna", oddzieliła się od niego. Tak powstał nowy zespół. Natomiast oficjalnie istniejemy od 26 maja 1994r., kiedy to zadebiutowaliśmy na wielkiej uroczystości — I Zjeździe Grodnian. Na tej imprezie otrzymaliśmy nazwę „Głos znad Niemna". Podczas Zjazdu odbył się symboliczny chrzest: rodzicami chrzestnymi zostali mgr Zofia Tokarz, prezes Koła Grodnian im. Elizy Orzeszkowej oraz Ośrodka Kultury i Edukacji „Civitas Christiana" i Aleksander Pawłowski, kombatant i bohater wojny obronnej 1939-1945r.

„Głos znad Niemna" - co w sobie kryje nazwa?

- Wasza gazeta pisze dla Polaków i o nich, natomiast my stwierdziliśmy, że będziemy odradzać duch Polaków za pośrednictwem piosenki i słowa. To głos tych Polaków, którzy mieszkali, mieszkają i będą mieszkać na tych terenach, to przede wszystkich głos naszych pradziadów, dziadów i ojców, którzy walczyli o niepodległość, to głos naszych poetów, pisarzy, urodzonych na tych terenach.

Członek waszego chóru...

- Chór liczy ponad 40 osób. W większości są to ludzie w średnim wieku oraz ci, którzy jeszcze pamiętają tragedię Polaków. W naszym zespole można spotkać nauczycieli, inżynierów, techników, lekarzy, kierowców, ślusarzy, muzyków i poetów. Wszyscy członkowie chóru są wielkimi patriotami swojej ojczystej ziemi, na której urodzili się i mieszkają. W zespole jest grupa żeńska i męska. Doniosły i wyróżniający akcent występom nadają wiersze poetów chóru — Ryszarda Kacynela i Heleny Trockiej.

O czym i o kim śpiewacie?

- Repertuar zespołu oraz sposób wykonania skierowany jest na konkretnego widza i słuchacza. Dlatego w naszym repertuarze znalazły się piosenki patriotyczne, wojskowe, ludowe, obyczajowe. Duży nacisk kładzie się na utwory patriotyczne i religijne: „Gaude Mater", „Katyńskie łzy", „Hej wy, Polacy!", "Za Niemen hen precz", "Ballada o Grodnie", "Ballada o Niemnie", "Niebiosa głoszą", "Serce Zbawiciela" itd.

Dajemy wspaniałą lekcję patriotyzmu. Nasze koncerty i występy odbywają się w klubach, teatrach, kinach i kościołach, gdzie zawsze zbiera się bardzo dużo ludzi, i co ciekawe, w różnych kategoriach wiekowych.

Czy chór ma jakieś problemy?

- Problemy są. Przede wszystkim członkowie chóru stają się mniej aktywni. Brakuje też w zespole młodzieży i to jest głównym problemem, trzeba odmładzać zespół.

Gdzie odbywa się przygotowawczy i twórczy proces zespołu?

- Próby odbywają się w Polskiej Szkole w Grodnie. Często bierzemy udział w różnego rodzaju koncertach i występach.

Widzowie jakich miejscowości znają wasz chór?

-Występowaliśmy w Warszawie, Łodzi, Żyrardowie, Wolborze, Gniewie, Kętrzynie, Koszalinie, Skierniewicach, Ełku, Częstochowie, Białymstoku oraz w wielu miastach na Białorusi. Co roku bierzemy udział w Festiwalu Piosenki Polskiej, organizowanym przez ZPB, oraz w innych uroczystościach.

Mamy w planie wyjazd do Danii, który sponsoruje Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Grodzieńskiej i Wileńskiej na czele z Michałem Szostakiem i Januszem Struczyńskim.

Najserdeczniejsze życzenia chóru...

- Dobrej przyjaźni i jedności w zespole oraz odmłodzenia zespołu.

Rozmawiała Iness TODRYK

Wzorowy dom

Dom Eugenii i Stanisława

Wzorowe utrzymanie domów, gospodarskich zabudowań i działek przyzagrodowych — świadectwo wysokiej kultury społeczeństwa. Wiele domów piętrowych, które wyróżniają się wysoką kulturą utrzymania tak wewnątrz, jak również zewnątrz, jest w Sopoćkiniach.

- *Komitet wykonawczy* — mówi jego kierownik Światosław Gawrylik — *co jakiś czas podsumowuje pracę społecznych komitetów porządkowych i domowych, odznaczane są domy o wzorowym sanitarnym porządku i kulturze. Zwycięzcy są wspierani materialnie i moralnie. Od ponad dziesięciu lat takim domem jest dom państwa Eugenii i Stanisława Siewastianowiczów. Ich dom i działka przyzagrodowa są przykładem dla innych.*

- Trudno było wybudować dom i zabudowania gospodarskie* — mówi Stanisław Siewastianowicz. — *Zainwestowaliśmy w to dużo środków finansowych i pracy. Trzeba co jakiś czas wszystko odnawiać. Robimy to nie na pokaz, a po to, by cieszyć własne oczy i oczy naszych dzieci, które też pomagają nam w utrzymaniu porządku. Bardzo lubimy kwiaty, które upiększają nie tylko fasadę domu, ale również dwór.

Siewastianowicze są ludźmi o wysokiej kulturze i bardzo wierzącymi katolikami.

Ilia BORYSOW

SYTUACJA

Rodzice milczą

Zarząd Główny ZPB wystosował listy do władz obwodu grodzieńskiego, ministerstwa oświaty, Komitetu ds. Religii i Mniejszości Narodowych oraz do prokuratury z zawiadomieniem o łamaniu przez dyrektora werenowskiej szkoły średniej Anatolia Bondarewa praw polskiej mniejszości w Werenowie.

Powodem do przedsięwzięcia powyższych kroków stało się wydarzenie, którego świadkiem był wiceprezes ZPB Wiesław Kiewlak oraz prezes werenowskiego oddziału naszej organizacji Paweł Orpik. Jak opowiedział **Głosowi** Wiesław Kiewlak, w dniu 25 lipca br. on, wraz z Pawłem Orpikiem, przybył do szkoły w Werenowie w towarzystwie Leonardy Wojciechowicz, której zamiarem było złożenie podania w sprawie oddania swojego dziecka do polskiej klasy. Po około piętnastu minutach wizyty u dyrektora, jak twierdzi Wiesław Kiewlak, rodzicielka wyszła z gabinetu Anatolia Bondarewa *„cała zapłakana"*. Na pytanie wiceprezesa — co się stało? — Leonarda Wojciechowicz odpowiedziała: *„Nie chcę już żadnej polskiej klasy"*.

Zostało odebrane to przez pytającego jako skutek nacisków i zastraszania pod adresem Leonardy Wojciechowicz ze strony dyrektora.

W ubiegły poniedziałek Wiesław Kiewlak miał okazję poinformować o incydencie przewodniczącego Werenowskiego Komitetu Wykonawczego Wasilia Stiepurę. Przewodniczący, któremu do tej pory na dyrektora nie poskarżył się żaden z rodziców, nie chciał przyjąć na wiarę relację Kiewlaka. Obiecał jednak, iż zbada sprawę i — jeżeli fakt się potwierdzi — zastosuje odpowiednie środki dyscyplinarne wobec dyrektora. Na sugestię działacza ZPB, iż naciski i zastraszanie rodziców są powszechnie stosowane przez władze oświatowe rejonu werenowskiego, przewodniczący komitetu wykonawczego odparł, iż są to domysły. *„Gdyby to było prawdą, to ktoś na pewno by się poskarżył. Do tej pory żaden z rodziców tego nie zrobił"* — oświadczył Stiepuro, dodając, iż sytuacja ze szkolnictwem polskim w rejonie jest bardzo dobra, gdyż *„języka polskiego uczy się 1800 osób"*.

W opinii Wiesława Kiewlaka oświadczenie Wasilia Stiepury, iż *„zbada sprawę"*, nie rozstrzygnie problemu. *„Leonarda Wojciechowicz pracuje w szkole i w obawie przed pracodawcą nie odważy się potwierdzić, iż dyrektor ją skrzyczał, by zniechęcić do złożenia podania o polską klasę"*— powiedział wiceprezes ZPB. Zdaniem Wasilia Stiepury, natomiast, zdenerwowanie Leonardy Wojciechowicz, po wyjściu od przełożonego, mogło być skutkiem pretensji dyrektora w związku z wykonywanymi przez Wojciechowicz obowiązkami zawodowymi.

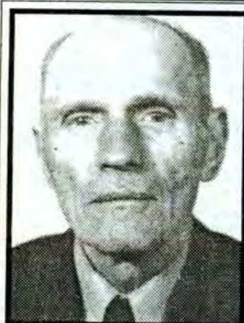
Obecnie w szkole werenowskiej zarejestrowano zaledwie dwa podania o utworzenie polskiej klasy. Według danych ZPB miało ich być co najmniej siedem (kopie których są w związku), ale sześć z nich zostało wycofanych przez rodziców. W zeszłym roku było podano 29 podań do szkoły na język polski wykładowy i 17 na przedmiot, ale nieoczekiwanie wszystkie te podania przed 1 wrześniem zostały przepisane na nauczanie języka polskiego w formie fakultatywu.

Władze tłumaczą niechęć rodziców do polskich klas brakiem perspektyw dla dzieci po ich ukończeniu. Sami rodzice, tak jak Leonarda Wojciechowicz, najczęściej zachowują milczenie. Na razie nikt z nich nie poskarżył się władzom, iż jego prawa czy też prawa jego dziecka do nauki w języku polskim były łamane.

Powstanie klas polskich w Werenowie jest podstawowym warunkiem do uzyskania pozwolenia na wybudowanie przez ZPB polskiej szkoły w tej miejscowości.

Kontynuując sprawę Zarząd główny ma zamiar zwrócić się do najwyższych władz państwa i organizacji międzynarodowych.

Inf. wł.

21 lipca odszedł do wieczności człowiek wielkiego serca i dobrej duszy w miłości do bliźniego i Ojczyzny, kombatant Wojska Polskiego, prezes parafialnego komitetu w Zabłociu, członek zarządu Zabłockiego Wiejskiego Oddziału SZ ZPB

†

śp. Jan ADAMOWICZ

Na swoich barkach przeniósł przez życie wszystko, co wypadło na los Jego pokolenia. Urodzony w 1917 roku całe życie był rolnikiem.

Żołnierz Września w obronie Ojczyzny, jeniec obozów faszystowskich, walczący o istnienie kościoła w czasach komunistycznych, bojownik o polskość w okresie odrodzenia. Był mocnego duchu, cierpliwie znosił nieprawości. Wspólnota katolicka i związkowa jednostka w Zabłociu poniosły stratę. Niech Jego wieczną przystanią będzie Niebo.

Rodzinie, bliskim i towarzyszom broni składamy wyrazy współczucia i żalu

parafianie, członkowie związku w Zabłociu

Wyrazy głębokiego współczucia rodzinie **Babul** z powodu śmierci

ŻONY i MATKI

składają członkowie Zarządu SZ ZPB w Raduniu

Wyrazy głębokiego współczucia Księdzu Dziekanowi parafii w Postawach **Krzysztofowi SIŁKOWSKIEMU** z powodu śmierci

ojca

śp. Andrzeja KARPUCIA

składają prafianie i rada kościelna

Poniedziałek

6 sierpnia

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Резонанс.
9.00 Новости.
9.15 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
10.10 Телебарометр. Прогноз погоды.
10.30 Здоровье. Тележурнал.
11.00 Новости.
11.15 "Человек моря". Сериал (Аргентина).
12.05 "Покахонтос". Мультсериал(Международный Французский Канал).
13.00 Новости.
13.10 Л.Удовиченко и А.Ливанов в музыкальной комедии "Любовью за любовь" ("Мосфильм").
14.35 Уроки Н.Новожиловой.
15.00 Новости (с сурдопереводом).
15.15 "Миллион одному". Худ.фильм для детей (США).
16.50 Мультфильм.
17.05 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 "Тайные пружины политики". Авторская программа Юрия Азаренка.
18.55 Худ.фильм режиссера Тсуй Харка "Лезвие" (Гонконг).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
22.00 "Человек моря". Сериал (Аргентина).
22.50 Стадион.
23.15 Новости.

ОРТ

05.00 "Доброе утро".
08.00 Новости.
08.15 "Земля любви". Сериал.
09.15 "Неопознанные летающие объекты".
10.05 "Смехопанорама".
10.40 "Ералаш".
10.50 "Библиомания".
11.00 Новости.
11.15 "Добрый день".
11.45 Мелодрама "Маэстро с ниточкой" ("Надежда", 1993).
14.00 Новости.
14.20 "Все псы попадают в рай". Мультсериал.
14.45 "Покемон". Мультсериал.
15.05 "Большая стирка".
16.00 "Собачье дело". Сериал.
17.00 Новости.
17.20 "Ералаш".
17.30 "С легким паром!".
18.00 "Земля любви". Сериал.
19.00 "Жди меня".
20.00 "Время".
20.40 "Закон джунглей". Сериал.
21.35 "Секретные материалы". Сериал.
22.30 Новости.
22.45 "На футболе".
23.25 "Полная безопасность". Сериал.

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00 "Вести".
05.15 "Верность любви". Сериал.
05.50, 06.50 "Вести-Москва".
06.15, 07.50 "Семейные новости".
06.25 "Телепузики".
07.15 Мультфильмы.
07.30 "Москва - Минск".
07.45 "Православный календарь".
08.15 "Два рояля".
09.00 "Моя семья".
10.00 "Вести".
10.30 "Фитиль".
10.45 "Санта-Барбара". Сериал.
11.35 "Селеста". Сериал.
12.30 "Что хочет женщина". Ток-шоу.
13.00 "Вести".
13.30 "Шальные деньги". Сериал.
14.25 "Дикий ангел". Сериал.
16.00 "Вести".
16.30 "Сам себе режиссер".
17.00 "С новым счастьем!" Сериал.
18.00 "каникулы с "Аншлагом".
19.00 "Вести".
19.30 "Вести-Москва".
19.50 "Вечерний сеанс". Психологическая драма "Свободное падение" ("Мосфильм", 1987).
21.25 Чемпионат мира по легкой атлетике. Трансляция из Канады.
22.00 "Вести".
22.30 "Вести-Москва".
22.40 "Творческий вечер Анастасии Волочковой".
00.15 "Спорт за неделю".
01.10 Чемпионат мира по легкой атлетике. Трансляция из Канады.
02.10 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА.

07.05 "Новости культуры".
07.20 "После новостей...".
07.40 Фильм-сказка "Синяя птица" (СССР - США, 1976).
09.15 "Дело житейское".
09.50 В цикле "Зарубежное документальное кино" - фильм "Станислав Лем. Научное и фантастическое"
10.35 "Вихрь цветов" (Франция). Сериал.
11.30 "Новости культуры".
11.40 Музыкальный фильм-сказка "Андрюс" (Литовская киностудия, 1980).
12.45 "Посередине царствия земного"
13.30 "Новости культуры".
13.45 "Ох, уж эти детки!" (США). Мультсериал.
14.30 "Кто мы?"
15.00 Новости.
15.10 "Энн из поместья "Зеленые крыши". Сериал.
15.45 "Музыкальные дома"
16.10 "Архитектурная галерея".
16.20 "Власть факта".
16.35 "Вихрь цветов" (Франция). Сериал.
17.30 "Новости культуры".
17.40 "Из концертного зала".
18.20 "Острова"
19.10 "Вечерняя сказка".
19.25 Программа передач.
19.30 "Новости культуры".
19.50, 21.35 Максим Горький. "Чудаки". Спектакль Академического Малого театра. Режиссер - Александр Коршунов. В ролях: Александр Коршунов, Ольга Пашкова, Евгений Харитонов, Глеб Подгородинский.
21.15 "После новостей...".
23.05 - 23.30 "Новости культуры".

НТВ

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25 Криминал.
05.30, 06.35 Впрок.
05.40, 06.45 07.20 Карданный вал.
05.45 Мультфильм.
07.30 Сериал "Курортный роман".
09.00 Сегодня.
09.30 Сериал "Курортный роман".
11.00 Сегодня.
11.30 Сериал "Вечный зов".
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.40 "Куклы".
15.00 Сегодня.
15.35 Криминал.
15.50 Сериал "Ее звали Никита".
17.00 Геннадий Хазанов. "Жил-был я..."
18.00 Сегодня.
18.35 Криминал.
19.05 Сериал "Поющие в терновнике".
20.15 "Криминальная Россия".
21.00 Сегодня.
21.50 Сериал "Шейх Бадияр по прозвищу "Пират".
23.00 Криминал.
23.20 Сериал "Неприкасаемые".

Wtorek

7 sierpnia

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.05 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
9.00 Новости.
9.10 "Человек моря". Сериал (Аргентина).
10.00 Республиканское селекторное совещание по вопросам уборки урожая. Прямая трансляция.
12.00 Стадион.
12.30 Арсенал. Программа об армии.
13.00 Новости.
13.15 "Без паники, майор Кардаш". Худ.фильм (Венгрия).
14.40 Док.сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости(с сурдопереводом).
15.15 "Маленькие изобретения". Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.20 "Мой любимый зверь". Док.сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.30 "Все на орбиту!" Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.40 "Маленькие Эйнштейны". Сериал для детей (Германия).
16.10 Приключенческий сериал "Кавингтон Кросс"(Великобритания-США). Заключительная серия.
17.05 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 "Москва - Минск".
18.55 М.Ладынина в музыкальной комедии режиссера И.Пырьева "Кубанские казаки" ("Мосфильм").
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.55 "Человек моря". Сериал (Аргентина).
22.50 Спорт-курьер.
23.00 Ток-шоу "Будни". "СПИД".
23.45 Новости.

ОРТ

05.00 "Доброе утро".
08.00 Новости.
08.15 "Земля любви". Сериал.
09.15 "Жди меня".
10.10 "Документальный детектив". "По следу "своих". Дело 2001 года".
10.40 "Ералаш".
10.50 "Библиомания".
11.00 Новости.
11.15 "Добрый день".
12.10 "Звездный час".
12.35 Детектив "Дополнительный прибывает на второй путь" ("Таджикфильм", 1986).
14.00 Новости.
14.20 "Все псы попадают в рай". Мультсериал.
14.40 "Ералаш".
15.05 "Большая стирка".
16.00 "Собачье дело". Сериал.
17.00 Новости.
17.20 "Дикие звезды Голливуда".
17.50 "Земля любви". Сериал.
18.50 Начало приключенческого мини-сериала "Остров страха" (Австралия, 1999).
20.00 "Время".
20.40 Комедия "Крылышко или ножка" (Франция, 1976).
22.30 Новости.
22.45 "Цивилизация". Федор Шаляпин.
23.15 Триллер "Гражданин Икс" (США, 1995).

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00 "Вести".
05.15 "Верность любви". Сериал.
05.50, 06.50 "Вести-Москва".
06.15, 07.50 "Семейные новости".
06.25 "Телепузики".
07.15 "Ну, погоди!", "Контакт". Мультфильмы.
07.45 "Православный календарь".
08.15 "Два рояля".
09.00 "Моя семья".
10.00 "Вести".
10.30 "Фитиль".
10.35 "Санта-Барбара". Сериал.
11.35 "Селеста". Сериал.
12.30 "Что хочет женщина". Ток-шоу.
13.00 "Вести".
13.30 "Шальные деньги". Сериал.
14.25 "Дикий ангел". Сериал.
16.00 "Вести".
16.30 "Сам себе режиссер".
17.00 "С новым счастьем!" Сериал.
18.00 "Любовь.ru". Сериал.
19.00 "Вести".
19.30 "Вести-Москва".
19.50 "Вечерний сеанс". Комедия "Городские пижоны" (США, 1994).
22.00 "Вести".
22.30 "Вести-Москва".
22.40 "Последний сеанс". Фантастический триллер "Газонокосильщик" (США, 1992).
00.45 Чемпионат мира по легкой атлетике. Трансляция из Канады.
01.45 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА.

07.00 Программа передач.
07.05 "Новости культуры".
07.20 "После новостей...".
07.40 Вестерн "Ангел и злодей" (США, 1947).
09.20 "Консилиум".
09.45 "Зарубежное документальное кино"
10.40 "Вихрь цветов" (Франция). Сериал.
11.30 "Новости культуры".
11.40 Детская мелодрама "Цветные сны" ("Таллинфильм", 1975).
12.55 Концерт Государственного симфонического оркестра под управлением В.Понькина.
13.30 "Новости культуры".
13.45 "Ох, уж эти детки!" (США). Мультсериал.
14.30 Очередная программа "Кто мы?" из цикла "Реформы по-русски" рассказывает о реформах патриарха Никона, приведших к церковному расколу.
15.00 Новости.
15.10 "Энн из поместья "Зеленые крыши". Сериал.
15.40 "Заячий хвостик", "Куплю привидение". Мультфильмы.
16.00 "Путешествие в страну чудаков", "Я - это ты, а ты - это я". Документальные фильмы.
16.35 "Вихрь цветов" (Франция). Сериал.
17.30 "Новости культуры".
17.40 "Сверхнаука". "Вечная молодость".
18.05 Передача "Прима-балерина и Великая княгиня"
18.30 "О времени и о себе"
19.10 "Вечерняя сказка".
19.20 "По собственному желанию". Мультфильм.
19.30 "Новости культуры".
19.50 "И огонь, и пламя" (Франция - Германия, 1993). Сериал.
20.40 "После новостей...".
21.00 "Я уже при жизни победил..."
21.35 Сериал "Стоявшие вдоль дороги. Винсент Ван Гог" (Голландия - Бельгия, 1990).
22.30 "Никитинские вечера".
23.00 "Новости культуры".
23.20 Программа передач.

НТВ

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25, 07.20 Криминал.
05.30, 06.35, 07.25 Впрок.
05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.
05.45 Мультфильм.
07.50 Сериал "Поющие в терновнике".
09.00 Сегодня.
09.25 "Шейх Бадияр по прозвищу "Пират".
10.25 Криминал.
11.00 Сегодня.
11.30 Сериал "Вечный зов".
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.45 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.35 Криминал.
15.50 Сериал "Ее звали Никита".
17.00 Геннадий Хазанов. "Жил-был я..."
18.00 Сегодня.
18.35 Криминал.
19.05 Сериал "Поющие в терновнике".
20.15 Совершенно секретно.
21.00 Сегодня.
21.50 "Шейх Бадияр по прозвищу "Пират".
23.05 Криминал.
23.25 Сериал "Неприкасаемые".

Środa

8 sierpnia

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
8.45 Письменный экзамен по белорусскому (русскому) языку и литературе в средние специальные учебные заведения.
9.00 Новости.
9.10 "Маленькие Эйнштейны". Сериал для детей (Германия).
9.35 Мультфильм.
10.05 1снасць. Духовная программа.
10.30 Док.сериал "Города мира". Фильм "Маракеш"(США).
11.00 Новости.
11.10 "Человек моря". Сериал (Аргентина).
12.00 "По страницам "Золотого шлягера". Концерт.
13.00 Новости.
13.10 Т.Акулова и П.Гаудиньш в худ.фильме "Баллада о доблестном рыцаре Айвенго" ("Мосфильм").
14.40 Док.сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости (с сурдопереводом).
15.15 "Маленькие изобретения". Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.20 "Мой любимый зверь". Док.сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.30 "Все на орбиту!" Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.40 "Маленькие Эйнштейны". Сериал для детей (Германия).
16.10 "Приключения швейцарской семьи Робинсонов". Сериал (Франция). 1-я серия.
17.05 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 Час профессионала.
19.05 М.Шин в фильме-катастрофе "Шторм" (США).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.50 Шаги навстречу.
22.15 "Человек моря". Сериал(Аргентина).
23.00 Спорт-курьер.
23.10 Криминальное досье.
23.35 Новости.

ОРТ

05.00 "Доброе утро".
08.00 Новости.
08.15 "Земля любви". Сериал.
09.15 "Остров страха". Сериал.
10.15 "Пока все дома".
10.50 "Библиомания".
11.00 Новости.
11.15 "Добрый день".
12.10 "Царь горы".
12.35 "Дополнительный прибывает на второй путь". Худ.фильм. 2-я серия.
14.00 Новости.
14.20 "Все псы попадают в рай". Мультсериал.
14.40 "Ералаш".
15.05 "Большая стирка".
16.00 "Собачье дело". Сериал.
17.00 Новости.
17.20 "Человек и закон".
17.50 "Земля любви". Сериал.
18.50 "Остров страха". Сериал.
20.00 "Время".
20.40 Детективная драма "Вербовщик" ("Ментор синема", 1991).
22.30 Новости.
22.45 "Русский экстрим". "Завтрак с акулами".
23.15 Гангстерский боевик "Готти" (США, 1996).

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00 "Вести".
05.15 "Верность любви". Сериал.
05.50, 06.50 "Вести-Москва".
06.15, 07.50 "Семейные новости".
06.25 "Телепузики".
07.15 "Ну, погоди!", "Дед Мороз и лето". Мультфильмы.
07.45 "Православный календарь".
08.15 "Два рояля".
09.00 "Моя семья".
10.00 "Вести".
10.30 "Фитиль".
10.45 "Санта-Барбара". Сериал.
11.35 "Селеста". Сериал.
12.30 "Что хочет женщина". Ток-шоу.
13.00 "Вести".
13.30 "Шальные деньги". Сериал.
14.25 "Дикий ангел". Сериал.
16.00 "Вести".
16.30 "Сам себе режиссер".
17.00 Телесериал "С новым счастьем! - 2. Поцелуй на морозе" (Россия, 2000)
18.00 "Любовь.ru". Сериал.
19.00 "Вести".
19.30 "Вести-Москва".
19.50 "Вечерний сеанс". Комедия "Опасно для жизни!" ("Мосфильм", 1985).
21.35 Чемпионат мира по легкой атлетике. Трансляция из Канады.
22.00 "Вести".
22.30 "Вести-Москва".
22.40 "Последний сеанс". Комедия "Иштар" (США, 1987).
00.40 Чемпионат мира по легкой атлетике. Трансляция из Канады.
01.40 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА.

09.00 Программа передач.
09.05 "Сверхнаука". "Вечная молодость".
09.30 "Зарубежное документальное кино"
10.25 "Вихрь цветов" (Франция). Сериал.
11.30 "Новости культуры".
11.40 Школьная драма "Не помню лица твоего" (Литовская киностудия, 1988).
13.00 "Я всегда пою с удовольствием...".
13.30 "Новости культуры".
13.45 "Ох, уж эти детки!" (США). Мультсериал.
14.30 Очередная программа "Кто мы?" из цикла "Реформы по-русски"
15.00 Новости.
15.10 "Энн из поместья "Зеленые крыши". Сериал.
15.45 "Ноу-хау". Тележурнал.
15.55 "Штрихи к портрету художника". Мирэль Шагинян.
16.25 "Все суры Корана".
16.35 "Вихрь цветов" (Франция). Сериал.
17.30 "Новости культуры".
17.40 "ADF III"
18.20 "Магия кино".
18.30 "Золотой пьедестал"
18.55 "Вечерняя сказка".
19.05 "Матч-реванш". Мультфильм.
19.30 "Новости культуры".
19.50 "И огонь, и пламя" (Франция - Германия, 1993). Сериал.
20.45 "После новостей...".
21.05 "Обсерватория"
21.30 "Стоявшие вдоль дороги. Винсент Ван Гог" (Голландия - Бельгия, 1990). Художественный фильм. 2-я серия.
22.30 "Action. Новый жанр?".
23.00 "Новости культуры".
23.20 Программа передач.

НТВ

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25, 07.20 Криминал.
05.30, 06.35, 07.25 Впрок.
05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.
05.45 Мультфильм.
07.50 Сериал "Поющие в терновнике".
09.00 Сегодня.
09.25 "Шейх Бадияр по прозвищу "Пират".
10.30 "Среда".
11.00 Сегодня.
11.30 Сериал "Вечный зов".
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.45 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.35 Криминал.
15.50 Сериал "Ее звали Никита".
17.00 Геннадий Хазанов. "Жил-был я..."
18.00 Сегодня.
18.35 Криминал.
19.05 Сериал "Поющие в терновнике".
20.15 "Растительная жизнь".
21.00 Сегодня.
21.50 "Шейх Бадияр по прозвищу "Пират".
23.00 Криминал.
23.20 Сериал "Солдаты удачи".

Czwartek

9 sierpnia

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.05 "Морская полиция". Сериал
9.00 Новости.
9.10 "Маленькие Эйнштейны". Сериал для детей (Германия).
9.35 Мультиклуб.
10.05 Док.сериал "Города мира". Фильм "Мадрас"(США).
10.35 "Великие женщины века". Одри Хепберн (США-Англия).
11.00 Новости.
11.15 "Человек моря". Сериал
12.05 Большой завтрак.
12.30 "Телевизионный Дом кино" на "Славянском базаре в Витебске-2001".
13.00 Новости.
13.15 Худ.фильм "Криминальный талант" (Одесская к/с). 1-я серия.
14.25 Док.сериал "Сокровища мировой культуры" (Германия).
15.00 Новости(с сурдопереводом).
15.15 "Маленькие изобретения". Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.20 "Мой любимый зверь". Документальный сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.30 "Все на орбиту!" Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.40 "Маленькие Эйнштейны". Сериал для детей (Германия).
16.10 "Приключения швейцарской семьи Робинсонов". Сериал (Франция). 2-я серия.
17.05 "Морская полиция". Сериал
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 "Грант". Стипендиат Специального фонда Президента Республики Беларусь по поддержке талантливой молодежи пианист Александр Музыкантов.
18.55 Футбол. Кубок УЕФА. "Шахтер"(Солигорск) - ЦСКА (Болгария). Трансляция с Минского стадиона "Динамо". В перерыве - Третий тайм.
21.00 Панорама.
21.50 "Москва - Минск".
22.15 "Человек моря". Сериал
23.00 Спорт-курьер.
23.10 Сад мечты.
23.35 Королевская охота.
24.00 Новости.

ОРТ

05.00 "Доброе утро".
08.00 Новости.
08.15 "Земля любви". Сериал.
09.15 "Остров страха". Сериал.
10.15 "Человек и закон".
10.50 "Библиомания".
11.00 Новости.
11.15 "Добрый день".
12.10 "Зов джунглей".
12.35 Киноповесть "С вечера до полудня" ("Мосфильм, 1981).
14.00 Новости.
14.20 "Все псы попадают в рай". Мультсериал.
14.40 "Ералаш".
15.05 "Большая стирка".
16.00 "Собачье дело". Сериал.
17.00 Новости.
17.20 "Сами с усами".
17.50 "Земля любви". Сериал.
18.50 "Остров страха". Сериал.
20.00 "Время".
20.40 "16-й отдел". Сериал.
21.30 "Независимое расследование". "Взрыв на Пушкинской".
22.30 Новости.
22.45 "Формула власти". Президент Латвии.
23.15 Комедия "Невпопад" (Франция, 1982).
00.55 "Реальная музыка".

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00 "Вести".
05.15 "Верность любви". Сериал.
05.50, 06.50 "Вести-Москва".
06.15, 07.50 "Семейные новости".
06.25 "Телепузики".
07.15 "Ну, погоди!", "Как грибы с горохом воевали". Мультфильмы.
07.45 "Православный календарь".
08.15 "Два рояля".
09.00 "Моя семья".
10.00 "Вести".
10.30 "Фитиль".
10.45 "Санта-Барбара". Сериал.
11.35 "Селеста". Сериал.
12.30 "Что хочет женщина". Ток-шоу.
13.00 "Вести".
13.30 "Шальные деньги". Сериал.
14.25 "Дикий ангел". Сериал.
16.00 "Вести".
16.30 "Сам себе режиссер".
17.00 "С новым счастьем! - 2. Поцелуй на морозе". Сериал.
18.00 "Любовь.ru". Сериал.
19.00 "Вести".
19.30 "Вести-Москва".
19.50 "Вечерний сеанс". Боевик "Слепая ярость" (США, 1990).
21.30 Чемпионат мира по легкой атлетике. Трансляция из Канады.
22.00 "Вести".
22.30 "Вести-Москва".
22.40 "Последний сеанс". Криминальный боевик "Бешеные псы" (США, 1991).
00.30 Чемпионат мира по легкой атлетике. Трансляция из Канады.
01.15 "Горячая десятка".
02.10 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА.

07.00 Программа передач.
07.05 "Новости культуры".
07.20 "После новостей...".
07.40 Остросюжетная драма "Большие деревья" (США, 1952).
09.10 П.И.Чайковский. "Воспоминание о Флоренции".
09.45 "Стелла Адлер. "Проснись и мечтай".
10.40 "Вихрь цветов" (Франция). Сериал.
11.30 "Новости культуры".
11.40 "Мы были дымом". Документальный фильм.
13.10 Л.Бетховен. Фантазия для фортепиано, хора и оркестра.
13.30 "Новости культуры".
13.45 "Ох, уж эти детки!" (США). Мультсериал.
14.30 "Кто мы?"
15.00 Новости.
15.10 "Энн из поместья "Зеленые крыши". Сериал.
15.40 "Первый парень на деревне", "Чаронда". Документальные фильмы.
16.35 "Вихрь цветов" (Франция). Сериал.
17.30 "Новости культуры".
17.40 "ADF-Ш". Фестиваль современного американского танца в Москве".
18.15 Художественно-публицистический фильм "Он был титулярный советник..."
19.10 "Вечерняя сказка".
19.15 "Желтый аист". Мультфильм.
19.30 "Новости культуры".
19.50 "И огонь, и пламя" (Франция - Германия, 1993). Сериал.
20.45 "После новостей...".
21.05 "Джазофрения".
21.30 "Стоявшие вдоль дороги. Винсент Ван Гог" (Голландия - Бельгия, 1990). Художественный фильм. 3-я серия.
22.30 "Action. Новый жанр?".
23.00 "Новости культуры".
23.20 Программа передач.

НТВ

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25, 07.20 Криминал.
05.30, 06.35, 07.25 Впрок.
05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.
05.45 Мультфильм.
07.50 Сериал "Поющие в терновнике".
09.00 Сегодня.
09.25 "Шейх Бадияр по прозвищу "Пират".
10.25 Квартирный вопрос.
11.00 Сегодня.
11.30 Сериал "Вечный зов".
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.45 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.35 Криминал.
15.50 Сериал "Ее звали Никита".
17.00 Геннадий Хазанов. "Жил-был я..."
18.00 Сегодня.
18.35 Криминал.
19.05 Сериал "Поющие в терновнике".
20.15 Очная ставка.
21.00 Сегодня.
21.50 Сериал "Шейх Бадияр по прозвищу "Пират".
23.05 Криминал.
23.25 Сериал "Солдаты удачи".

KSIĄŻKA DLA UCHODŹCY

Redakcja **Głosu znad Niemna** w porozumieniu z przedstawicelstwem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds Uchodźców w Polsce prowadzi akcję **"Książka dla uchodźcy"**. Zbieramy książki w języku rosyjskim dla uchodźców z państw byłego Związku Radzieckiego, którzy obecnie przebywają w Polsce, czasem wiele miesięcy oczekując na azyl. Każdy, kto chciałby wesprzeć naszą inicjatywę i przekazać wydania literatury pięknej, w tym również książki dla dzieci, prosimy o zgłoszenie się do oddziałów Związku Polaków na Białorusi. Książki powinny być w dobrym stanie.

Wszelkie informacje pod numerem telefonu redakcji Głosu 0152-72-31-69 lub bezpośrednio - 0152-26-69-48 koordynator akcji Wiktor Sawoniaka.

Piątek

10 sierpnia

БТ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.05 "Морская полиция". Сериал (Австралия).
9.00 Новости.
9.10 "Маленькие Эйнштейны". Сериал для детей(Германия).
9.35 Час профессионала.
10.05 Фильм "Семья гиен" цикла "Семьи животных" (Международный Французский Канал).
11.00 Новости.
11.15 "Человек моря". Сериал (Аргентина).
12.00 "Славянский базар в Витебске-2001". Избранное.
13.00 Новости.
13.15 "Криминальный талант". Худ.фильм (Одесская к/с). 2-я серия.
14.40 Док.сериал "Сокровища мировой культуры"(Германия).
15.00 Новости (с сурдопереводом).
15.15 Мультфильм.
15.20 "Мой любимый зверь". Док.сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.30 "Все на орбиту!" Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал).
15.40 "Маленькие Эйнштейны". Сериал для детей(Германия).
16.10 "Приключения швейцарской семьи Робинсонов". Сериал (Франция). 3-я серия.
17.05 "Морская полиция". Сериал(Австралия).
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 Формула созидания. "Здоровье нации".
19.00 Худ.фильм режиссера А.Карпова-младшего "Гомункулус" ("Беларусьфильм").
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
22.00 "Человек моря". Сериал(Аргентина).
22.50 Спорт-курьер.
23.00 "Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
23.25 Новости.

ОРТ

05.00 "Доброе утро".
08.00 Новости.
08.15 "Земля любви". Сериал.
09.15 "Остров страха". Сериал.
10.15 "Сами с усами".
10.50 "Библиомания".
11.00 Новости.
11.15 "Добрый день".
12.10 "100%".
12.35 "С вечера до полудня". Худ.фильм. 2-я серия.
14.00 Новости.
14.20 "Страна чудес". Фантастический боевик "Трон" (США, 1982).
15.50 "Ералаш".
16.00 "Собачье дело". Сериал.
17.00 Новости.
17.20 "Русская глубина". 1-я серия.
17.50 "Земля любви". Сериал.
18.50 "Поле чудес".
20.00 "Время".
20.40 Приключенческий фильм "Роб Рой" (США, 1995).
23.10 Новости.
23.25 - 01.10 "Ночной кинозал". Боевик "Под маской беркута" ("Пирамида" - "Синебридж", 1991).

РТР

05.00, 06.00, 07.00, 08.00 "Вести".
05.15 "Верность любви". Сериал.
05.50, 06.50 "Вести-Москва".
06.15, 07.50 "Семейные новости".
06.25 "Телепузики".
07.15 "Ну, погоди!", "Золотые ворота". Мультфильмы.
07.30 "Тысяча и один день".
07.45 "Православный календарь".
08.15 "Два рояля".
09.00 "Моя семья".
10.00 "Вести".
10.30 "Фитиль".
10.45 "Санта-Барбара". Сериал.
11.35 "Селеста". Сериал.
12.30 "Что хочет женщина". Ток-шоу.
13.00 "Вести".
13.30 Музыкальная комедия "Три дня в Москве" ("Мосфильм", 1974).
16.00 "Вести".
16.30 "Сам себе режиссер".
17.00 "С новым счастьем! - 2. Поцелуй на морозе". Сериал.
18.00 "Любовь.ru". Сериал.
19.00 "Вести".
19.30 "Вести-Москва".
19.50 "Вечерний сеанс". Боевик "Живая мишень" ("Актер кино", 1990).
21.40 В праздничном концерте, посвященном 65-летию ГИБДД
23.40 Чемпионат мира по легкой атлетике. Трансляция из Канады.
00.55 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА.

07.00 Программа передач.
07.05 "Новости культуры".
07.20 "После новостей...".
07.40 Драма "Соль земли" (США, 1954).
09.10 Играет пианист Вадим Руденко.
09.35 "Зарубежное документальное кино"
10.35 "Вихрь цветов" (Франция). Сериал.
11.30 "Новости культуры".
11.40 Детская комедия "Сомбреро" (Киностудия имени М.Горького, 1959).
13.00 "Исаак Дунаевский. Музыка кино"
13.30 "Новости культуры".
13.45 "Ох, уж эти детки!" (США). Мультсериал.
14.30 "Кто мы?"
15.00 Новости.
15.10 "Энн из поместья "Зеленые крыши". Сериал.
15.40 "МОЙ ЭРМИТАЖ"
16.05 "Сенсация! Сенсация? Сенсация...".
16.30 "Вихрь цветов" (Франция). Сериал.
17.30 "Новости культуры".
17.40 Документальный фильм "Война в джунглях"
18.30 "Царская ложа"
19.10 "Вечерняя сказка".
19.15 "Дудочка и кувшинчик". Мультфильм.
19.30 "Новости культуры".
19.50 "И огонь, и пламя" (Франция - Германия, 1993). Сериал.
20.40 "После новостей...".
21.05 "Смехоностальгия"
21.30 "Стоявшие вдоль дороги. Винсент Ван Гог" (Голландия - Бельгия, 1990). Художественный фильм. 4-я серия.
22.30 "Action. Новый жанр?"
23.00 "Новости культуры".
23.20 Программа передач.

НТВ

05.00, 06.00, 07.00 Сегодня утром.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.25, 07.20 Криминал.
05.30, 06.35, 07.25 Впрок.
05.40, 06.45, 07.40 Карданный вал.
05.45 Мультфильм.
07.50 Сериал "Поющие в терновнике".
09.00 Сегодня.
09.25 "Шейх Бадияр по прозвищу "Пират".
10.25 Путешествия натуралиста.
11.00 Сегодня.
11.25 Сериал "Вечный зов".
13.00 Сегодня.
13.30 Старый телевизор.
14.45 Впрок.
15.00 Сегодня.
15.30 "Улица Сезам".
15.55 Сериал "Ее звали Никита".
17.00 Геннадий Хазанов. "Жил-был я..."
18.00 Сегодня.
18.30 Криминал.
18.50 Комедия "Ас из асов".
21.00 Сегодня.
21.50 "Женский взгляд".
22.30 Фильм ужасов "Дом-4".

Sobota

11 sierpnia

БТ

7.00 Новости.
7.10 "Побежденная империя". (Италия).
8.00 Конный спорт. Этап Кубка мира по конкуру.
8.30 Здоровье. Тележурнал.
9.00 Новости.
9.10 "Маугли". Мультфильм. 1-я серия.
9.30 Премьер-парад.
10.00 "Все нормально, мама!"
10.30 Сад мечты. Передача для дачников.
10.55 Мультиклуб.
11.25 Развлекательный сериал "Возможно, они сошли с ума" (Великобритания- Австралия).
11.50 "Ваше лото".
12.30 Королевская охота.
12.55 Волшебная шкатулка "Союзмультфильма". "Сказка о мертвой царевне и семи богатырях".
13.25 "25 градусов на Юг" (Международный Французский Канал).
14.15 Территория закона.
14.30 Столица. Информационно-аналитическая программа.
15.00 Новости.
15.10 Л.Гузеева, Н.Михалков в драме "Жестокий романс" ("Мосфильм"). 1-я и 2-я серии.
17.30 "По страницам "Золотого шлягера". Концерт.
18.25 Из достоверных источников.
19.00 Новости.
19.25 Д.Хоппер в детективе "Сердце справедливости"(США).
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.
22.00 Тайные пружины политики. Авторская программа Юрия Азаренка.
22.25 Э.МакДауэл в триллере "Рубин Каира"(США).
0.15 Видимо-невидимо.

ОРТ

06.00 Новости.
06.15 "Нежный яд". Сериал.
07.10 "Мультсеанс". "Маугли: Ракша".
07.30 "Слово пастыря". Митрополит Кирилл.
07.45 "Поле чудес".
08.50 "Библиомания".
09.00 Новости.
09.10 "Смак".
09.30 "Смехопанорама".
10.05 "Здоровье".
10.45 "Утренняя почта".
11.15 "С легким паром!".
11.45 "Святой под Андреевским стягом". Спецрепортаж.
12.00 Историко-биографический фильм "Адмирал Ушаков" ("Мосфильм", 1953).
14.00 Новости.
14.10 "Девушки с характером". Сериал.
15.05 "Дисней-клуб". "Все о Микки Маусе".
15.35 "Чтобы помнили...". Анатолий Ромашин.
16.20 "В мире животных".
17.00 Новости.
17.20 "Русская глубина". 2-я серия.
17.50 "Отель "Бертрам". Худ.фильм. (Из телесериала о Мисс Марпл).
20.00 "Время".
20.40 Приключенческая комедия "Три беглеца" (США, 1989).
22.30 "Лучшие кинотрюки-2001".
23.30 Боевик "Крутой полицейский" (Гонконг, 1993).

РТР

06.25 "Диалоги о рыбалке".
06.55 "Тарзан. История приключений" (США). Сериал.
07.45 "Телепузики".
08.10 "Золотой ключ".
08.30 Эксцентрическая комедия "Аферисты" ("Кинотоварищество на Таганке", 1990).
09.50 "Том и Джерри" (США). Мультсериал.
10.00 "Доброе утро, страна!".
10.40 "Сто к одному". Телеигра.
11.25 "Сам себе режиссер".
12.00 "Затерянный мир" (Канада - Австралия). Сериал. "Лондон зовет".
13.00 "Вести".
13.20 Мелодрама "Вас ожидает гражданка Никанорова" ("Мосфильм", 1978).
15.00 "Привет, XXI век!" Концерт Эдиты Пьехи.
17.00 "Моя семья".
17.55 "Аншлаг".
19.00 "Вести".
19.35 Комедийная мелодрама "Лучший друг" (США, 1999).
21.40 "Последний сеанс". Комедия "Брюнетка за 30 копеек" ("Орф", 1991).
23.25 Чемпионат мира по легкой атлетике. Трансляция из Канады.
00.45 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА.

09.00 Программа передач.
09.05 "Аистенок". Тележурнал для детей.
09.30 "Мой цирк".
09.55 "Странствия музыканта".
10.15 "Век кино". Музыкальная комедия "Кубанские казаки" ("Мосфильм", 1949).
12.00 "Подарок для самого слабого", "В порту", "Ежик плюс черепаха". Мультфильмы.
12.35 "Зарубежное документальное кино". "Композиторы".
13.30 "Новости культуры".
13.45 Историческая драма "Полет орла" (Швеция - ФРГ - Норвегия, 1982).
14.45 Э.Григ. Концерт для фортепиано с оркестром.
15.15 "Парижский журнал"
15.40 "Фильмы о животных". "Белый верблюд", "Вся ядовитая рать. Змеи". Документальные фильмы.
16.35 "Театр для людей".
17.30 "Сферы". Международное обозрение.
18.10 "С потолка"
18.35 "Вечерняя сказка".
18.40 Драма "Легенды дикого Севера" (Франция, 1994).
20.15 "Дом актера". "Лимита".
21.00 "Новости культуры".
21.20 "Личные воспоминания о большой жизни".
21.25 "Блеф-клуб".
22.00 Историческая религиозная драма "Час полнолуния" (Литовская киностудия, 1988).
23.20 Программа передач.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.20 Сериал "Новые приключения Супермена".
08.20 "Полундра".
09.00 Сегодня.
09.15 Криминал.
09.45 "Растительная жизнь".
10.20 Квартирный вопрос.
11.00 Сегодня.
11.25 Комедия "Дон Сезар де Базан".
14.15 "Криминальная Россия".
15.00 Сегодня.
15.30 Дог-шоу "Я и моя собака".
16.15 "Один день".
17.00 Геннадий Хазанов. "Жил-был я...".
18.00 Сегодня.
18.40 Криминальный фильм "Ближайший родственник".
20.55 Трагикомедия "Орел и решка".
22.40 Боевик "Сладкая месть".

Niedziela

12 sierpnia

БТ

7.00 Д.Хоппер в детективе "Сердце справедливости"(США).
8.35 "Агромир". Информационно-аналитическая программа.
9.00 Новости.
9.15 "Маугли". Мультфильм. 2-я и 3-я серии.
9.55 "Одиссея команды Кухто". Телеигра.
10.30 "Все нормально, мама!" Развлекательная программа.
11.05 Большой завтрак.
11.30 "Славянский базар в Витебске-2001". Избранное.
12.30 Арсенал. Программа об армии.
13.00 Развлекательный сериал "Возможно, они сошли с ума" (Великобритания-Австралия).
13.30 Сериал по выходным. "25 градусов на Юг" (Международный Французский Канал).
14.25 "И другие официальные лица".
14.35 25-й кадр.
15.00 Новости.
15.15 "Встреча в Троицком" с Александром Домарацким.
15.45 Криминальное досье.
16.15 К.Лавров, А.Папанов в военной драме "Живые и мертвые" ("Мосфильм"). 1-я и 2-я серии.
19.40 Телебарометр. Прогноз погоды.
20.00 Резонанс.
20.50 Спорт-курьер.
21.05 Ж.Маре в драме "Вечное возвращение"(Франция).
22.55 Неделя высокой моды в программе "Новая коллекция".

ОРТ

06.00 Новости.
06.10 "Нежный яд". Сериал.
07.10 "Служу России!".
07.40 "Дисней-клуб". "Русалочка".
08.05 "Ералаш".
08.20 "Ускоренная помощь". Сериал.
08.50 "Библиомания".
09.00 Новости.
09.10 "Непутевые заметки".
09.30 "Пока все дома".
10.05 "Клуб путешественников".
10.45 "Сами с усами".
11.15 "Вкусные истории".
11.25 "К 100-летию Бориса Чиркова". "В поисках утраченного".
12.05 Лирическая комедия "Верные друзья" ("Мосфильм", 1954).
14.00 Новости.
14.10 "Девушки с характером". Сериал.
15.05 "Дисней-клуб". "Черный плащ".
15.30 "Умницы и умники".
16.00 "Живая природа". "Правда о тигре".
17.00 Новости.
17.25 "Русская глубина". 3-я серия.
17.50 "Там, за туманами". Спецрепортаж.
18.00 Героико-приключенческий фильм "Командир счастливой "Щуки" ("Мосфильм", 1972).
20.00 "Время".
20.40 Психологическая драма "Калина красная" ("Мосфильм", 1974).
22.40 "Тысячелетие". Сериал.
23.30 "Линия кино". Психологический триллер "Пистолет "Питон-357" (Франция, 1976).

РТР

06.20 Мелодрама "Наследница по прямой" ("Мосфильм", 1982).
07.50 "Русское лото".
08.40 "ТВ Бинго шоу".
09.20 "Доброе утро, страна!".
09.55 "Аншлаг".
10.50 "Городок. Из раннего".
11.25 "Большой вопрос". Телеигра.
12.15 "И дольше века...".
13.00 "Вести".
13.20 "Диалоги о животных".
14.20 "Вокруг света".
15.25 Комедийный боевик "Кто я?" (США, 1998).
17.05 "Маросейка, 12". Сериал. "Ставок больше нет".
19.00 "Вести".
19.35 "Вечерний сеанс". Приключенческий фильм "Книга джунглей" (США, 1994).
21.50 Чемпионат мира по легкой атлетике. Трансляция из Канады.
23.10 "Праздник "Московского комсомольца". 15 лет - полет нормальный".
00.05 Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА.

09.00 Программа передач.
09.05 "Детский сеанс". Фильм-сказка "Финист - Ясный Сокол" (Киностудия имени М.Горького, 1975).
10.20 "Спортландия". Мультфильм.
10.35 "Экспедиция "ЧИЖ".
11.00 "Машины времени".
11.30 "Бабушкины рецепты".
11.40 "Ключ". Мультфильм.
12.35 "Зарубежное документальное кино". "Одержимый Сутин".
13.30 "Новости культуры".
13.45 "Кино по выходным". "Полет орла" (Швеция, 1982). Художественный фильм. 2-я серия.
15.05 "Последний лепесток", "Как Маша поссорилась с подружкой". Мультфильмы.
15.35 Ток-шоу "Наобум"
16.05, 17.35 Телеспектакль "Капитанская дочка". Запись 1978 года.
18.50 "Вечерняя сказка".
18.55 "Легенды дикого Севера" (Франция, 1994). Художественный фильм. 2-я серия - "Кровь охотника".
20.30 "Романтика романса".
21.00 "Новости культуры".
21.20 "Личные воспоминания о большой жизни".
21.25 Мелодрама "Секреты сердца" (Испания - Франция, 1997).
23.05 "Леди и джентльмены". Мультфильм для взрослых.
23.20 Программа передач.

НТВ

07.00 Сегодня.
07.20 Сериал "Новые приключения Супермена".
08.20 "Женский взгляд".
09.00 Сегодня.
09.20 Фильм "Это я, Натали".
11.00 Сегодня.
11.25 Профессия - репортер.
11.55 Фильм "Обыкновенные люди".
14.05 Намедни-86.
15.00 Сегодня.
15.30 Путешествия натуралиста.
16.10 Большие родители.
16.50 Сериал "Иллюзия убийства".
18.00 Сегодня.
18.40 "Куклы".
18.55 Боевик "Мерцающий".
20.50 Комедия "Заряженное оружие".
22.35 Триллер "Убийца с красной лентой".

TVP-1

Poniedziałek

08 00 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
08 25 Мультсериал.
08 55 Король зверей.
09 30 Новости.
09 42 Погода.
09 45 "Школа на волне". Сериал пр-ва США.
10 10 Путеводитель.
10 50 "Фрайсер". Сериал пр-ва США.
11 15 Рай.
11 45 "Боб Моррисон". Сериал пр-ва США.
12 15 Все о саде и огороде.
12 40 Телепокупки.
13 00 Новости.
13 10 Агробизнес.
13 20 Сопот 2000.
13 30 Спортивный журнал.
13 55 "Пиковый валет". Фильм пр-ва Польши.
15 30 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
16 00 Новости.
16 10 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
17 00 Рынок.
17 20 Евроэкспресс.
17 30 "Мода на успех'. Сериал пр-ва США.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 "Случилось завтра". Сериал пр-ва США.
19 25 Чемпионат мира по легкой атлетике.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 57 Спорт.
21 03 Прогноз погоды.
21 10 "Ставка большая чем жизнь". Сериал пр-ва Польши.
22 25 Телетеатр.
23 45 Кто видел, кто знает...
23 55 Новости.
00 25 Спортивная программа.
00 30 Репортаж.
01 00 Чемпионат мира по легкой атлетике.

Wtorek

08 00 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
08 20 Мультсериал.
08 50 Вокруг природы.
09 30 Новости.
09 42 Погода.
09 45 "Лэсси". Сериал пр-ва Канады.
10 10 Искатели приключений.
10 45 "Фрайсер". Сериал пр-ва США.
11 10 "Мапет шоу". Сериал пр-ва США.
11 50 "Боб Моррисон". Сериал пр-ва США.
12 10 Репортаж.
12 40 Телепокупки.
13 00 Новости.
13 10 Агробизнес.
13 25 Животные мира.
14 00 "Красный пони". Фильм пр-ва США.
15 30 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
16 00 Новости.
16 10 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
17 00 За кулисами армии.
17 30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 "Случилось завтра". Сериал пр-ва США.
19 25 Чемпионат мира по легкой атлетике.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 57 Спорт.
21 03 Прогноз погоды.
21 10 "Вайпер". Сериал пр-ва США.
22 00 Теледневник.
22 15 Публицистическая программа.
23 35 Новости.
00 05 Спортивная программа.
00 15 "Черное и голубое". Фильм пр-ва США.
01 40 "Исполненные мечты". Фильм пр-ва США.

Środa

07 55 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
08 25 Мультсериал.
09 00 Король зверей.
09 30 Новости.
09 42 Погода.
09 45 Мультсериал.
10 10 Программа для детей.
10 45 "Фрайсер". Сериал пр-ва США.
11 15 "Мапет шоу". Сериал пр-ва США.
11 45 "Боб Моррисон". Сериал пр-ва США.
12 10 Повести о вкусах.
12 20 Короли гор.
12 40 Телепокупки.
13 00 Новости.
13 10 Агробизнес.
13 25 Азбука польских рек.
13 55 "Капитан Найк". Фильм пр-ва США.
15 30 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
16 00 Новости.
16 10 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
17 00 Безопасность.
17 30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 "Случилось завтра". Сериал пр-ва США.
19 25 Чемпионат мира по легкой атлетике.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 57 Спорт.
21 03 Прогноз погоды.
21 10 "Время от времени". Фильм пр-ва США.
22 55 Криминальная хроника.
23 25 Новости.
23 55 Спортивная программа.
00 00 "Смерч долгого дня". Фильм пр-ва США.
02 50 Документальный фильм.

Czwartek

08 00 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
08 25 "Пиппи Лангструмпф". Сериал пр-ва Франции.
08 55 Вокруг природы.
09 30 Новости.
09 42 Погода.
09 45 "Пиппи Лангструмпф". Сериал пр-ва Франции.
10 10 Программа для детей.
10 35 Аэробика.
10 45 "Фрайсер". Сериал пр-ва США.
11 10 Программа для детей.
11 45 "Боб Моррисон". Сериал пр-ва США.
12 10 События культуры.
12 45 Телепокупки.
13 00 Новости.
13 10 Агробизнес.
13 20 Сопот-2000.
13 35 В райском саду.
14 00 "Время от времени". Фильм пр-ва США.
15 40 Время компьютера.
16 00 Новости.
16 10 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
17 00 Документальный фильм.
17 30 "Мода на успех". Сериал пр-ва США.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 Дрозда-шоу.
19 25 Чемпионат мира по легкой атлетике.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 57 Спорт.
21 03 Погода.
21 10 "Экстрадиция 2". Сериал пр-ва Польши.
22 10 Дело для репортера.
22 45 Политический еженедельник.
23 35 Новости.
00 05 Спортивная программа.
00 10 Документальный фильм.
01 10 "Смертельный совет". Фильм пр-ва Англии.

Piątek

08 00 "Плебания". Сериал пр-ва Польши.
08 25 Мультсериал.
08 55 Король зверей.
09 30 Новости.
09 42 Погода.
09 45 Мультсериал.
10 10 Программа для молодежи.
10 35 "Фрайсер". Сериал пр-ва США.
11 05 Программа для детей.
11 30 Документальный фильм.
12 40 Телепокупки.
13 00 Новости.
13 10 Агробизнес.
13 20 Биржа.
13 35 Лицом к лицу с Европой.
14 00 "Михоровский". Фильм пр-ва Польши.
15 05 Репортаж.
15 25 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
16 00 Новости.
16 10 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
17 00 Широкие пути.
17 30 Развлекательная программа.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Гость первой программы.
18 35 Кабаре Ольги Липиньской.
19 20 Чемпионат мира по легкой атлетике.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 57 Спорт.
21 03 Прогноз погоды.
21 10 "Годзила против Годзилы-робота 2". Фильм пр-ва США.
23 00 "Дамский гардероб". Сериал пр-ва Польши.
23 30 Новости.
00 00 Спортивная программа.
00 05 Плюс-минус бесконечность.
00 40 "Проклятый дом". Фильм пр-ва Австралии.
02 05 Вкус воображения.
02 45 "Смертельная пицца". Фильм пр-ва США.
04 15 Чемпионат мира по легкой атлетике.

Sobota

08 00 Все об огороде.
08 30 Агролиния.
09 00 Программа для детей.
09 30 Новости.
09 42 Погода.
09 45 Католическая программа для детей.
10 10 Животные мира.
10 40 "Сабрина". Сериал пр-ва США.
11 05 "Дорогая, я уменьшил детей". Сериал пр-ва США.
12 00 "Сладкие мечтания". Сериал пр-ва США.
12 55 Опередить болезнь.
13 15 Путешественник.
13 40 Дни арабских лошадей.
14 00 Новости.
14 10 Жизнь птиц.
15 00 Развлекательная программа.
15 10 Дни арабских лошадей.
15 30 "Пропавшая фотография". Фильм пр-ва Венгрии.
17 05 Спортивная студия.
17 30 Дни арабских лошадей.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Каникулы с Клоссом.
19 05 "Погибший мир". Сериал пр-ва США.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 52 Спорт.
20 58 Погода.
21 05 "Ставка большая чем жизнь". Сериал пр-ва Польши.
22 05 "Фирма". Фильм пр-ва США.
00 35 "Узник". Фильм пр-ва Гонконга.
02 15 "Соль Земли". Фильм пр-ва США.

Niedziela

08 00 Сама жизнь.
08 15 За или против.
09 00 Волшебный перископ.
09 30 Если бы небо упало.
09 55 "Эмилька из Серебряного Бора". Сериал пр-ва Англии.
10 50 Развлекательная программа.
11 25 "Жизнь как музыка". Теленовелла пр-ва Бразилии.
12 15 Чемпионат мира по легкой атлетике.
12 50 Развлекательная программа.
13 00 Трансляция из Ватикана.
13 25 Открытая дверь.
14 00 Новости.
14 10 Неделя.
14 45 "Солнечный патруль". Сериал пр-ва США.
15 30 Споем еще раз.
16 05 Документальный фильм.
16 55 Звезды в первой программе.
17 00 Мотожурнал.
17 25 Дни арабских лошадей.
18 00 Телеэкспресс.
18 20 Свидание "втемную".
19 05 Сериал пр-ва Польши.
19 35 Стоит посмеяться.
20 00 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 52 Спорт.
20 58 Прогноз погоды.
21 05 "Птицы тернистых кустарников". Сериал пр-ва США.
22 40 Фильм пр-ва Польши.
23 55 Чемпионат мира по легкой атлетике.

Poniedziałek
6 sierpnia
TVP 2

08 20 Студия красоты.
09 30 Теленовелла пр-ва Польши.
09 00 Местная программа.
09 30 Программа для детей.
10 00 "Семья Поланецких". Сериал пр-ва Польши.
10 20 Чемпионат мира по легкой атлетике.
11 45 "Земля - последнее противостояние". Сериал США.
12 30 Развлекат. программа.
13 00 "Их пятеро". Сериал США.
13 45 Арка Ноя.
14 10 Шанс на успех.
15 10 "Майами Сандс". Сериал пр-ва США.
16 00 "Ночи и дни". Сериал
17 00 Панорама.
17 10 Теленовелла пр-ва Польши.
18 05 Деревня из памяти.
18 30 Местная программа.
19 21 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
19 55 Телетурнир.
20 25 Теленовелла пр-ва Польши.
20 50 Музыкальный журнал.
20 55 Поющие фортепиано.
21 55 "Сменщики". Сериал
23 00 Панорама.
23 20 Спортивная программа.
23 27 Прогноз погоды.
23 35 Мир без фикции.
00 55 Вечер с Ягельским.
01 40 Тележурнал экспресса репортеров.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Сериал для молодежи.
08 25 Политические граффити.
08 40 "Макгайвер". Сериал США.
09 35 "Ксена". Сериал США.
10 25 "13 Участок". Сериал
10 55 "Ангелочек родом из ада". Сериал пр-ва США.
11 20 "Чуткость и ложь". Сериал
11 50 "Дикая луна". Сериал
12 40 "Чудо любви". Сериал
13 35 "Просто любовь". Сериал
14 35 Телешоу.
15 30 Твой врач.
15 45 Достаточно захотеть.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 45 Тележурнал Евросоюза.
16 55 "Макгайвер". Сериал США.
17 45 "Ксена". Сериал США.
18 35 "Чудо любви". Сериал
19 30 Информация.
19 55 Спортивный тележурнал.
20 00 "Дикая луна". Сериал
20 55 Телешоу.
21 00 "Чуткость и ложь". Сериал пр-ва Польши.
21 35 "Грачиковы". Сериал
22 00 "Жемчужина Нила". Фильм пр-ва США.
23 55 Бизнес-информация.
00 15 Прогноз погоды.
00 20 Политические граффити.
00 35 Бумеранг.
01 05 "Касательно зла". Фильм пр-ва США.
02 15 Музыка.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
09 00 Региональный журнал.
09 35 "Любой ценой". Сериал пр-ва Венесуэлы.
10 30 "Фраглеси". Сериал
11 00 "В лабиринте". Сериал пр-ва Польши.
11 30 Тележурнал рыболова.
11 45 Европа за забором.
12 15 "Детектив из отеля "Палас". Сериал пр-ва США.
13 00 Приглашение.
13 20 Биографии с рефреном.
13 45 Советы.
14 00 Большие Озера.
14 30 Развлекат. программа.
15 00 "Таинственная женщина". Сериал пр-ва Венесуэлы.
16 30 Региональный журнал.
17 00 Панорама.
17 10 Объектив.
17 15 Тележурнал.
17 30 "Девушка и парень". Сериал пр-ва Польши.
18 15 Региональный журнал.
20 00 Вечернее кино.
21 30 Телекурьер.
22 00 "Невероятно". Сериал пр-ва Польши.
22 30 Региональный журнал.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 30 Открой новый мир.
00 00 Ночной джаз.

Polonia

08 00 Музыка соединяет поколения!?
08 45 Мультфильм для взрослых.
09 00 "Клан". Сериал Польши.
09 30 Новости.
09 40 Мультсериал.
09 50 Дети детям.
10 00 Мультсериал.
10 30 "Над Неманом". Сериал пр-ва Польши.
11 20 Галерея.
11 45 Концерт.
13 00 Новости.
13 10 Репортаж.
13 25 Тележурнал.
13 40 Печаль Сербии.
14 10 "Клан". Сериал Польши.
14 35 Документальный фильм.
15 05 Фольклорный журнал.
15 25 Польский дом.
16 00 Новости.
16 05 Из архива и памяти.
17 00 Панорама.
17 10 Дети детям.
17 30 Мультсериал.
18 00 Телеэкспресс.
18 15 Литературная награда.
18 20 Гость программы.
18 30 Польский подиум.
19 20 Телепокупки.
19 35 "Клан". Сериал Польши.
20 00 Эхо забытых предков.
20 15 Мультфильм.
20 30 Новости.
20 55 Погода.
20 57 Спорт.
21 00 "Корчак". Фильм Польши.
22 50 Хроника игр Полонии.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
23 55 Выборы поляков.
00 15 С искусством на ты.
00 40 Классическая музыка.
01 30 Новости.
02 00 Эхо забытых предков.
02 20 Мультфильм.
02 30 Новости.
02 55 Спортивная программа.
02 59 Погода.
03 00 "Клан". Сериал Польши.
03 30 "Корчак". Фильм пр-ва Польши.
05 25 Хроника игр Полонии.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 25 Польский подиум.
07 15 Репортаж.
07 45 Эхо забытых предков.

Wtorek
7 sierpnia
TVP 2

08 20 Студия красоты.
08 30 Теленовелла пр-ва Польши.
09 00 Местная программа.
09 30 Программа для детей.
10 00 "Семья Поланецких". Сериал пр-ва Польши.
10 20 Чемпионат мира по легкой атлетике.
11 45 "Земля - последнее противостояние". Сериал США.
12 30 "Тайная миссия". Сериал пр-ва Польши.
13 00 "Их пятеро". Сериал США.
13 45 "Океан тайн". Сериал
14 15 Шанс на успех.
14 50 Звездопад польского спорта.
15 15 "Майами Сандс". Сериал пр-ва США.
16 00 "Ночи и дни". Сериал .
17 00 Панорама.
17 10 Теленовелла пр-ва Польши.
18 05 Знаки времени.
18 30 Местная программа.
19 21 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальный журнал.
19 55 Один из десяти.
20 30 Теленовелла пр-ва Польши.
21 00 "Такова жизнь". Фильм пр-ва США.
22 35 Развлекат. программа.
22 55 Музыкальный журнал.
23 00 Панорама.
23 20 Спортивная программа.
23 27 Прогноз погоды.
23 35 "Сибириада". Часть 2. Фильм пр-ва СССР.
01 50 Документальный фильм.
02 45 Чемпионат мира по легкой атлетике.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Мультфильм.
08 25 Политические граффити.
08 40 "Макгайвер". Сериал США.
09 35 "Ксена". Сериал США.
10 25 "Грачиковы". Сериал
10 55 "Ангелочек родом из ада". Сериал пр-ва США.
11 20 "Чуткость и ложь". Сериал пр-ва Польши.
11 50 "Дикая луна". Сериал
12 40 "Чудо любви". Сериал
13 35 "Просто любовь". Сериал
14 35 Телепредставление.
15 30 Развлекат. программа.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 45 Тележурнал Евросоюза.
16 55 "Макгайвер". Сериал США.
17 45 "Ксена". Сериал США.
18 35 "Чудо любви". Сериал
19 30 Информация.
19 55 Спортивный журнал.
20 00 "Дикая луна". Сериал
20 55 Телешоу.
21 00 "Чуткость и ложь". Сериал пр-ва Польши.
21 30 "13 участок". Сериал
22 05 "Однажды в Китае". Фильм пр-ва США.
00 05 Бизнес информация.
00 25 Прогноз погоды.
00 30 Политические граффити.
00 35 "Приятели". Сериал США.
01 05 "Коджак". Сериал США.

Białystok

08 00 "Анатолий". Сериал
08 30 Мультсериалы.
09 00 Региональный журнал.
10 05 "Любой ценой". Сериал пр-ва Венесуэлы.
10 30 "Фраглеси". Сериал
11 00 "В лабиринте". Фильм пр-ва Польши.
11 30 Советы.
11 45 Телекурьер.
12 15 "Цель вторжения - Земля". Сериал пр-ва Англии.
13 15 Музыка соединяет поколения!?
14 00 Документальный сериал.
15 00 "Таинственная женщина". Сериал пр-ва Венесуэлы.
16 30 Региональный журнал.
17 30 Тележурнал для детей.
17 50 Друзья животных.
18 15 Региональный журнал.
20 00 "Лето Зори". Фильм
21 30 Телекурьер.
22 00 "Невероятно". Фильм пр-ва Польши.
22 30 Объектив.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 30 Документальный фильм.
00 30 Интернет-журнал.
00 40 Художественный фильм.

Polonia

08 00 Из архива и памяти.
08 50 Мультфильм.
09 00 "Клан". Сериал Польши.
09 30 Новости.
09 40 Программа для детей.
10 10 Мультсериал.
10 35 "Корчак". Фильм Польши.
12 25 Звезды из шляпы.
13 00 Новости.
13 10 Репортажи.
14 10 "Клан". Сериал Польши.
14 40 Польский подиум.
15 30 Историческая программ.
16 00 Новости.
16 10 Развлекат. программа.
17 00 Панорама.
17 10 Программа для детей.
17 20 Музыкальная программа для детей.
17 30 "Сорванцы из долины мельниц". Сериал пр-ва Польши.
18 00 Телеэкспресс.
18 15 Литературная награда.
18 20 Гость первой программы.
18 30 Приглашение.
18 50 За кулисами ПНР.
19 20 Телепокупки.
19 35 "Клан". Сериал Польши.
20 00 Вести Полонии.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
20 55 Прогноз погоды.
20 57 Спорт.
21 00 "Успех". Сериал Польши.
21 25 Классическая музыка.
21 45 Свидетели XX века.
22 30 12 воспоминаний.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
23 55 10 лет польской культуры.
00 45 Документальный фильм.
01 15 Репортаж.
01 37 Новости.
02 05 Вести Полонии.
02 20 Мультсериал.
02 30 Новости.
02 55 Спортивная программа.
02 59 Прогноз погоды.
03 00 "Клан". Сериал Польши.
03 30 "Успех". Сериал Польши.
03 55 Классическая музыка.
04 10 Свидетели XX века.
05 00 12 воспоминаний.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 25 Приглашение.
06 45 За кулисами ПНР.
07 10 Репортаж.
07 40 Вести Полонии.

Środa
8 sierpnia
TVP 2

08 20 Студия красоты.
08 30 Теленовелла пр-ва Польши.
09 00 Местная программа.
09 30 Программа для детей.
10 00 "День рождения Ванды". Фильм пр-ва США.
11 35 Чемпионат мира по легкой атлетике.
11 55 "Земля - последнее противостояние". Сериал США.
12 40 "Тайная миссия". Сериал
13 10 "Их пятеро". Сериал США.
13 50 "Океан тайн". Сериал
14 20 Развлекат. программа.
15 15 "Майами Сандс". Сериал пр-ва США.
16 00 "Колумбы". Сериал Польши.
17 00 Панорама.
17 10 Теленовелла пр-ва Польши.
18 05 Репортаж.
18 30 Местная программа.
19 21 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальный журнал.
19 55 Один из десяти.
20 25 теленовелла пр-ва Польши.
21 00 Тележурнал экспресса репортеров.
22 00 "Очаг". Сериал Польши.
22 55 Музыкальный журнал.
23 00 Панорама.
22 20 Спортивная программа.
22 27 Погода.
22 35 "Смерть в Аризоне". Фильм
01 20 Документальный фильм.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Сериал для молодежи.
08 25 Политические граффити.
08 40 "Макгайвер". Сериал США.
09 35 "Ксена". Сериал США.
10 25 "13 Участок". Сериал
10 55 "Приятели". Сериал США,
11 20 "Чуткость и ложь". Сериал
11 50 "Дикая луна". Сериал
12 40 "Чудо любви". Сериал
13 35 "Просто любовь". Сериал
14 35 Телешоу.
15 30 "Приемная семья". Сериал пр-ва Польши.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 45 Тележурнал Евросоюза.
16 55 "Макгайвер". Сериал США.
17 45 "Ксена". Сериал США.
18 35 "Чудо любви". Сериал
19 30 Информация.
19 55 Спортивный журнал.
20 00 "Дикая луна". Сериал
20 55 Телешоу.
21 00 "Чуткость и ложь". Сериал
21 30 "Грачиковы". Сериал
22 00 "Непобедимый Келли". Фильм пр-ва Австралии.
23 55 Бизнес-информация.
00 15 Прогноз погоды.
00 20 Политические граффити.
00 35 "Алли Макбилл". Сериал
01 30 "Паутина лжи". Фильм .
03 20 Музыка на бис.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
09 00 Региональный журнал.
09 35 "Любой ценой". Сериал
10 30 "Фраглеси". Сериал
11 00 "В лабиринте". Сериал
11 30 Ближе к закону.
11 45 Телекурьер.
12 15 "Вайпер". Сериал США.
13 00 Теленовости.
13 15 Концерт.
14 00 Тележурнал.
14 30 Ковальский и Шмидт.
15 00 "Таинственная женщина". Сериал пр-ва Венесуэлы.
16 30 Региональный журнал.
17 30 Магический зоомагазин.
17 50 "Циркачи". Сериал
18 15 Региональный журнал.
20 00 "Перемена". Фильм США.
21 30 Телекурьер.
22 00 "Невероятно". Фильм пр-ва Англии.
22 30 Объектив.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 30 Ближе к закону.
23 45 Теленовости.
00 00 Концерт.
00 30 "Комната 16". Фильм пр-ва Англии.

Polonia

08 00 Развлекательная программа.
08 45 Мультфильм.
09 00 "Клан". Сериал Польши.
09 30 Новости.
09 40 Мультсериал.
09 50 Программа для детей.
10 00 Музыкальная программа.
10 10 Мультсериал.
10 35 "Успех". Сериал Польши.
11 00 Свидетели XX века.
11 45 польские монастыри.
12 15 На большой сцене.
13 00 Новости.
13 10 Репортажи.
14 10 "Клан". Сериал Польши.
14 45 10 лет польской культуры.
15 25 Мультфильм для взрослых.
15 35 Провинциальный шепот.
16 00 Новости.
16 10 Развлекательная программа.
17 00 Панорама.
17 10 Программа для детей.
17 20 Музыкальная программа для детей.
17 30 Мультсериал.
18 00 Телеэкспресс.
18 15 Музыкальная награда.
18 20 Гость программы.
18 30 С ветром и против ветра.
18 55 Беседы нового века.
19 20 Телепокупки.
19 35 "Клан". Сериал Польши.
20 00 Теледневник.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
20 55 Прогноз погоды.
20 57 Спорт.
21 00 "Волшебницы из Гарлема". Фильм пр-ва Польши.
22 15 Концерт.
23 05 В райском саду.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
00 00 Первый крик.
00 25 Сад искусств.
00 50 Документальный фильм.
01 30 Новости.
02 00 Теледневник.
02 10 Музыкальная программа.
02 15 Мультфильм.
02 30 Новости.
02 55 Спорт.
02 59 Прогноз погоды.
03 00 "Клан". Сериал Польши.
03 20 Память.
03 30 "Волшебницы из Гарлема". Фильм пр-ва Польши.
04 45 Концерт.
05 35 В райском саду.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 25 С ветром и против ветра.
06 50 Беседы нового века.
07 15 Репортажи.
07 50 Теледневник.

Czwartek
9 sierpnia
TVP 2

08 20 Студия красоты.
08 30 Теленовелла пр-ва Польши.
09 00 Местная программа.
09 30 Программа для детей.
10 00 "Брюнет вечернею порой". Фильм пр-ва Польши.
11 30 Чемпионат мира по легкой атлетике.
11 50 "Земля - последнее противостояние". Сериал США.
12 30 "Тайная миссия". Сериал
13 00 "Их пятеро". Сериал США.
13 45 "Океан тайн". Сериал
14 10 Шанс на успех.
15 10 "Майами Сандс". Сериал пр-ва США.
16 00 "Колумбы". Сериал Польши
17 00 Панорама.
17 10 Теленовелла пр-ва Польши.
17 55 Футбол.
00 00 Панорама.
00 15 Спортивная программа.
00 22 Погода.
00 30 997. Криминальный журнал.
01 00 "Из архива X". Сериал пр-ва США.
01 50 "Один против мафии". Фильм пр-ва США.
03 25 Европейский футбольный обзор.
03 50 Спортивная программа.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Мультсериал.
08 25 Политические граффити.
08 40 "Макгайвер". Сериал США.
09 35 "Ксена". Сериал США.
10 25 "Грачиковы". Сериал .
10 55 "Ангелочек родом из ада". Сериал пр-ва США.
11 20 "Чуткость и ложь". Сериал пр-ва Польши.
11 50 "Дикая луна". Сериал
12 40 "Чудо любви". Сериал
13 35 "Просто любовь". Сериал пр-ва Бразилии.
14 35 Развлекат. программа.
15 00 "Приемная семья". Сериал пр-ва Польши.
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 55 "Макгайвер". Сериал США.
17 45 "Ксена". Сериал США.
18 35 "Чудо любви". Сериал
19 30 Информация.
19 55 Спортивный журнал.
20 00 "Дикая луна". Сериал
20 55 Телешоу.
21 00 "Чуткость и ложь". Сериал пр-ва Польши.
21 30 "13 участок". Сериал .
22 05 Художественный фильм.
23 00 "Никита". Сериал США.
23 55 Бизнес-информация.
00 15 Прогноз погоды.
00 20 Политические граффити.
00 40 "Приятели". Сериал США.
01 10 "Американский блюз". Фильм пр-ва США.
03 00 Музыка.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
09 00 Региональный журнал.
09 35 "Любой ценой". Сериал
10 30 "Фраглеси". Сериал
11 00 "В лабиринте". Сериал
11 30 Будь здоров.
11 45 Телекурьер.
12 15 Повести южных морей.
13 00 Счастливого пути.
13 25 Тележурнал.
13 55 Животные вблизи.
14 35 Телетурнир.
15 00 "Таинственная женщина". Сериал пр-ва Венесуэлы.
16 30 Региональный журнал.
17 30 "Приключение пса Цивиля". Фильм пр-ва Польши.
18 00 Мультфильм.
18 15 Региональный журнал.
20 00 "Молодость Екатерины". Сериал пр-ва США.
20 50 Тележурнал.
21 15 Советы.
21 30 Телекурьер.
22 00 "Невероятно". Сериал пр-ва Англии.
22 30 Объектив.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 35 Волейбольный журнал.
23 50 "История Марии". Фильм пр-ва США.

Polonia

08 00 Развлекат. программа.
08 45 Мультфильм.
09 00 Теленовелла пр-ва Польши.
09 30 Новости.
09 40 Детские фестивали.
10 05 Мультсериал.
10 35 "Волшебницы из Гарлема". Фильм пр-ва Польши.
11 50 Встреча со звездами.
12 35 Репортаж.
13 00 Новости.
13 10 Крестьянский портрет.
13 20 Фрагменты концерта.
13 40 Репортаж.
14 10 Теленовелла пр-ва Польши.
14 35 Мультфильм.
14 45 Обычные необычные.
15 25 Польские монастыри.
16 00 Новости.
16 10 Музыка соединяет поколения.
16 50 Мультфильм для взрослых.
17 00 Отчизна.
17 10 Программа для детей.
17 20 Музыкальная программа для детей.
17 25 "Каникулы с привидениями". Сериал пр-ва Польши.
18 00 Телеэкспресс.
18 15 Литературная награда.
18 20 Гость первой программы.
18 30 Звездопад польского спорта.
19 00 Отчизна.
19 15 Память.
19 20 Телепокупки.
19 35 Теленовелла пр-ва Польши.
20 00 Польские вкусы.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
21 00 Телетеатр.
21 20 Репортаж.
21 50 Вечер с Ягельским.
22 30 Программа кабаре.
23 20 Мультфильм для взрослых.
23 35 Классическая музыка.
00 00 Панорама.
00 15 Спортивная программа.
00 25 Политический еженедельник.
01 10 Анима.
01 30 Новости.
02 00 Польские вкусы.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
03 00 Теленовелла пр-ва Польши.
03 40 Репортаж.
04 20 Вечер с Ягельским.
05 00 Программа кабаре.
06 00 Панорама.
06 25 Звездопад польского спорта.
07 10 Крестьянский портрет.
07 20 Ярмарка на границе.
07 40 Польские вкусы.

Piątek
10 sierpnia
TVP 2

08 20 Студия красоты.
08 30 Теленовелла пр-ва Польши.
09 00 Местная программа.
10 00 "Возвращение Альбатроса". Фильм пр-ва Австралии.
11 25 Чемпионат мира по легкой атлетике.
11 50 "Земля - последнее противостояние". Сериал США.
12 30 "Тайная миссия". Сериал
13 00 "Их пятеро". Сериал США.
13 40 "Океан тайн". Сериал
14 10 Развлекат. программа.
15 10 "Майами Сандс". Сериал
16 00 "Колумбы". Сериал Польши
17 00 Панорама.
17 10 Теленовелла пр-ва Польши.
17 35 "Добро и зло". Сериал
18 30 Местная программа.
19 21 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
19 55 "Крестьянин и женщина". Сериал пр-ва Польши.
20 25 Теленовелла пр-ва Польши.
21 00 "Приди ко мне во сне". Фильм пр-ва Польши.
22 25 Бюро объявлений.
21 50 Музыкальный журнал.
23 00 Панорама.
23 20 Спортивная программа.
23 27 Прогноз погоды.
23 35 Скоро суббота.
00 30 "Влюбленная Картер". Фильм пр-ва США.
02 05 Документальный фильм.

Polsat

07 00 Музыкальная программа.
08 00 Сериал для молодежи.
08 25 Политические граффити.
08 40 "Макграйвер". Сериал
09 30 "Ксена". Сериал США.
10 20 "13 Участок". Сериал
10 55 "Приятели". Сериал США,
11 20 "Чуткость и ложь". Сериал пр-ва Польши.
11 50 "Дикая луна". Сериал
12 40 "Чудо любви". Сериал
13 35 "Просто любовь". Сериал пр-ва Бразилии.
14 35 Телешоу.
15 30 "Грачиковы". Сериал
16 00 Мультсериал.
16 30 Информация.
16 55 "Макграйвер". Сериал США.
17 45 "Ксена". Сериал США.
18 35 "Чудо любви". Сериал пр-ва Перу.
19 30 Информация.
19 55 Спортивный журнал.
20 00 "Дикая луна". Сериал пр-ва Аргентины.
20 55 Телешоу.
21 00 "Чуткость и ложь". Сериал
21 30 "Грачиковы". Сериал
22 00 "Дельта 2". Фильм США.
23 25 Бизнес-информация.
00 05 Прогноз погоды.
00 10 Политические граффити.
00 25 "Алли Макбилл". Сериал пр-ва США.
01 20 "Затерянные во времени". Сериал пр-ва США.
02 55 Плэйбой.
03 25 Эротические сериалы.
03 55 Музыка.

Białystok

08 00 "Привет Франклин!". Фильм пр-ва США.
08 30 Мультсериалы.
09 00 Региональный журнал.
09 35 "Любой ценой". Сериал
10 30 "Фраглеси". Сериал
11 00 "В лабиринте". Сериал
11 30 Советы.
11 45 Телекурьер.
12 15 "Проклятый двор". Сериал пр-ва Польши.
13 05 У себя.
13 35 Пульс самоуправления.
14 00 Виденное вблизи.
14 35 Телепредставление.
15 00 "Таинственная женщина". Сериал пр-ва Венесуэлы.
16 30 Региональный журнал.
17 30 Дети мира.
17 50 "Школа чемпионов". Сериал пр-ва Англии.
18 15 Региональный журнал.
20 00 Концерт.
21 35 Спортивная программа.
22 05 "Невероятно". Сериал пр-ва Англии.
22 30 Объектив.
23 00 Это тема.
23 15 Беседа дня.
23 35 Автострада.
23 50 "Холм". Фильм пр-ва США.

Polonia

08 00 Программа кабаре.
09 00 Теленовелла пр-ва Польши.
09 30 Новости.
09 40 Мультсериал.
09 50 Программа для детей.
10 00 Мультсериал.
10 30 "10 процентов для меня". Фильм пр-ва Польши.
12 00 Концерт.
12 30 Репортаж.
13 00 Новости.
13 10 Репортажи.
13 40 Развлекат. программа.
14 15 Теленовелла пр-ва Польши.
14 40 Политический еженедельник.
15 25 Духи, замки, упыри.
16 00 Новости.
16 10 Экзотическое лето.
17 00 Панорама.
17 10 Программа для детей.
17 30 "Три дня что бы выиграть". Сериал пр-ва Франции.
18 00 Телеэкспресс.
18 15 Литературная награда.
18 20 Гость первой программы.
18 30 Миниуроки.
18 50 Тележурнал.
19 20 Телепокупки.
19 35 Теленовелла пр-ва Польши.
20 00 Программа Полонии.
20 15 Вечеринка.
20 30 Новости.
21 00 "Большой Беллхейм". Сериал пр-ва Германии.
22 00 Концерт.
22 30 Вечер звезд.
23 20 Мультфильм для взрослых.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
00 00 Поговорим.
01 00 Классическая музыка.
01 30 Новости.
02 00 Программа Полонии.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
02 59 Погода.
03 00 Теленовелла пр-ва Польши.
03 30 "Большой Беллхейм". Сериал пр-ва Германии.
04 30 Развлекательная программа.
05 00 Вечер звезд.
05 45 Мультфильм для взрослых.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Уроки.
06 40 Документальный фильм.
07 15 Репортажи.
07 45 Программа Полонии.

Sobota
11 sierpnia
TVP 2

08 00 Эхо недели.
08 30 Попробуем вместе.
09 00 Местная программа.
10 00 тележурнал.
10 05 Проект "X".
11 25 Чемпионат мира по легкой атлетике.
11 50 Далматинец.
12 30 Программа для молодежи.
13 00 "Мой приятель слон". Фильм пр-ва США.
15 00 "Приключения пана Михала". Сериал пр-ва Польши.
15 30 Телетурнир.
16 00 Теленовелла пр-ва Польши.
16 30 Поющие фортепиано.
17 25 Чемпионат мира по легкой атлетике.
17 40 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
18 35 Чемпионат мира по легкой атлетике.
19 00 Местная программа.
19 21 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
19 55 Чемпионат мира по легкой атлетике.
21 00 Фестиваль культуры.
22 50 Слово на воскресенье.
23 00 Панорама.
23 20 Спортивная программа.
23 28 Прогноз погоды.
23 35 "Ястреб пустыни". Фильм пр-ва США.
01 00 Чемпионат мира по легкой атлетике.

Polsat

07 00 Развлекательная программа.
08 30 Католический журнал.
09 00 Мультсериалы.
10 00 "Таинственный рыцарь". Сериал пр-ва США.
10 30 Сериал для молодежи.
10 55 Развлекательная программа.
12 00 "Слово чести". Фильм пр-ва США.
13 35 Художественный фильм.
15 35 "Пятое измерение". Сериал пр-ва США.
16 30 Информация.
16 45 Прогноз погоды.
16 50 "Полицейский из джунглей". Сериал пр-ва США.
17 45 "Рыцарь ночи". Сериал пр-ва США.
18 35 "Приключения Ами". Сериал пр-ва США.
19 30 Информация.
19 55 Спортивный журнал.
20 00 Развлекательная программа.
20 30 "Приемная семья". Сериал пр-ва Польши.
21 00 Телешоу.
22 00 "Нетфорс". Сериал пр-ва США.
22 40 "Джим Ринго". Фильм пр-ва США.
00 25 Развлекательная программа.
01 35 "Повести из склепа". Сериал пр-ва США.
02 05 Плэйбой.
02 50 Ночное кино.
04 40 Музыка на бис.

Białystok

08 00 Мультсериалы.
09 00 Региональный журнал.
10 00 "Четыре танкиста и собака". Сериал пр-ва Польши.
11 00 "Додек на фронте". Фильм пр-ва Польши.
12 30 Документальный сериал.
13 30 Сокровищница.
13 55 Мифические существа.
14 20 Приглашение.
14 40 Документальный фильм.
15 30 "Большая Мег, маленькая Мег". Сериал пр-ва США.
15 55 "Тайна Шагали". Фильм пр-ва Польши.
16 25 Концерт.
17 15 Конкурс припевок.
17 35 Счастливого путешествия.
18 00 Региональный журнал.
20 00 Таинственный сад.
21 10 Тележурнал.
21 40 Телекурьер бис.
22 00 Региональный журнал.
23 00 "Прощание с королем". Фильм пр-ва США.
00 55 Телепредставление.

Polonia

08 00 Эхо недели.
08 30 "Большой Беллхейм". Сериал пр-ва Германии.
09 30 Новости.
09 42 Погода.
09 45 Зерно.
10 10 Детские фестивали.
10 35 Мультсериал.
11 00 "Клан". Сериал пр-ва Польши.
12 10 Память.
12 15 Уроки.
12 25 "Девушка в окошке". Часть 2. Фильм пр-ва Польши.
13 35 Документальный фильм.
14 05 Культурно-исторический журнал.
14 35 Кулинарное путешествие.
15 00 "Семь желаний". Сериал пр-ва Польши.
15 45 Альбом Краковского искусства.
16 10 Репортаж.
16 35 Сенсации XX века.
17 00 Там где мы есть.
17 30 Их первая любовь.
18 00 Телеэкспресс.
18 15 Фольклорный журнал.
18 55 Приглашение.
19 15 "Сменщики". Сериал пр-ва Польши.
20 15 Мультсериал.
20 30 Новости.
20 50 Прогноз погоды.
20 53 Спорт.
21 00 Фестиваль культуры.
22 55 На большой сцене.
23 30 Панорама.
23 50 Спортивная программа.
00 00 Не только для меломанов.
00 40 Эмигрантки.
01 00 Приглашение.
01 20 "Сменщики". Сериал пр-ва Польши.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
02 50 Спорт.
02 54 Прогноз погоды.
03 00 Фильм пр-ва Польши.
04 10 Экзотическое лето.
05 00 Там, где мы есть.
05 30 Мультфильм.
05 40 Тележурнал.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Сенсации XX века.
06 55 Фольклорный журнал.
07 35 Репортаж.

Niedziela
12 sierpnia
TVP 2

08 05 Фильм для глухих.
08 55 Слово на воскресенье.
09 00 Местная программа.
10 00 В погоне за золотом.
10 55 Клуб путешественника.
11 25 Чемпионат мира по легкой атлетике.
11 50 Путешествия на природу.
12 40 Кулинарное путешествие.
13 05 "Африка моей мечты". Сериал пр-ва Германии.
14 40 Фестиваль кино.
14 50 Развлекат. программа.
15 15 Фестиваль кино.
15 30 Телетурнир.
16 00 Теленовелла пр-ва Польши.
16 30 Шанс на успех.
17 05 Фестиваль кино.
17 30 "Добро и зло". Сериал пр-ва Польши.
18 30 Семь дней - мир.
19 00 Местная программа.
19 22 Погода.
19 30 Панорама.
19 50 Музыкальная программа.
20 00 Футбольный журнал.
20 50 Фестиваль кино.
21 00 Фестиваль культуры.
22 05 "Ворон". Фильм пр-ва США.
22 50 Музыкальный журнал.
23 00 Панорама.
23 20 Спортивная программа.
23 27 Прогноз погоды.
23 40 Концерт.
00 15 Фестиваль звезд театра.
01 20 "Военнопленный". Фильм пр-ва США.

Polsat

07 00 Развлекат. программа.
08 15 Достаточно захотеть.
08 30 Католический журнал.
09 00 Мультсериалы.
10 00 "Таинственный рыцарь". Фильм пр-ва США.
10 30 Сериал для молодежи.
10 55 Музыкальная программа.
12 00 "Дарма и Грег". Сериал
12 30 "Душа человек". Сериал
13 00 "Банда Ольсена 11". Фильм
14 50 "Двойная операция". Сериал пр-ва США.
15 35 "Закрученный". Сериал
16 05 Репортаж.
16 20 Фонд Польсат.
16 30 Информация.
16 45 Прогноз погоды.
16 50 "Полицейский из джунглей". Сериал пр-ва США.
17 45 "Рыцарь ночи". Сериал
18 35 Европейские встречи.
19 30 Информация.
19 55 Спортивный журнал.
20 00 Развлекат. программа.
20 30 "Приемная семья". Сериал пр-ва Польши.
21 00 "Первый миллион". Сериал пр-ва Польши.
22 00 "Стэнли и Ирис". Фильм .
23 50 "Баффи - гроза вампиров". Сериал пр-ва США.
01 00 "В кругу тайн". Сериал .
01 40 Спортивный журнал.
03 10 Музыка на бис.

Białystok

08 00 "Открыватели невероятных тайн". Сериалы пр-ва США,
08 30 Мультсериал.
09 00 Региональный журнал.
10 00 Польские монастыри.
10 30 "Четыре танкиста и собака". Сериал пр-ва Польши.
11 30 "Золотая восьмерка". Сериал пр-ва Австрии.
12 20 Региональный калейдоскоп.
12 30 "Волшебницы". Фильм.
13 30 Региональный журнал.
15 30 Животные вблизи.
16 25 "Тайна Шагали". Сериал пр-ва Польши.
16 55 "Банк не с той Земли". Сериал пр-ва Польши.
17 55 Репортаж с концерта.
18 15 Программа кабаре.
19 00 Региональный журнал.
19 20 Региональный калейдоскоп.
19 30 "С течением лет, с течением дней". Фильм пр-ва Польши.
20 30 "Свободная суббота". Фильм пр-ва Польши.
21 00 Век спорта.
21 30 Спортивная программа.
22 00 Объектив.
23 00 "Мой дедушка". Фильм пр-ва Франции.
00 55 Бенефис.
01 20 Лабиринты культуры.

Polonia

08 05 Слово на воскресенье.
08 10 Там где мы есть.
08 40 Польские мадонны.
09 10 Мультфильм.
09 35 Музыкальная программа.
10 05 Обычаи и обряды.
10 40 Теленовелла пр-ва Польши.
11 30 "Бездомные". Фильм .
12 40 А. Вивальди. Поры года.
13 00 Трансляция богослужения.
13 10 Католический журнал.
13 25 Открытая дверь.
14 00 Трансляция богослужения.
15 00 Театр для детей.
15 40 Встреча с балладой.
16 30 Биографии.
17 20 Стакан воды.
18 00 Телеэкспресс.
18 15 "Над Неманом". Сериал пр-ва Польши.
19 15 Развлекат. программа.
20 15 Вечеринка.
20 30 Новости.
20 50 Прогноз погоды.
20 52 Спорт.
21 00 Фестиваль культуры.
22 00 "Ангел в шкафу". Фильм пр-ва Польши.
23 35 Панорама.
23 55 Спортивная программа.
00 00 Футбольный журнал.
00 55 Документальный фильм.
01 25 Приятели.
02 00 Программа для детей.
02 15 Мультсериал.
02 30 Новости.
03 00 "Ангел в шкафу". Фильм пр-ва Польши.
04 30 Развлекат. программа.
05 30 Семь дней - мир.
06 00 Панорама.
06 20 Спортивная программа.
06 30 Кулинарное путешествие.
07 00 Их первая любовь.
07 30 Репортаж.

„Rozpoczynałem od kopania dołów pod fundamenty"

- mówi abp Tadeusz Kondrusiewicz o początkach pracy w Rosji

Z prawosławnym krajem ze względu na charakter wyznaniowy zazwyczaj kojarzymy Rosję. A tymczasem w polikonfesjonalnym rosyjskim społeczeństwie Kościół katolicki ma swoją kilkuwiekową tradycję i dzisiaj przeżywa okres odradzania się. O przeszłości i przyszłości Kościoła opowiedział Głosowi abp Tadeusz Kondrusiewicz, administrator apostolski północnej części Rosji:

- Kościół w Rosji ma wielewiekową historię: rozkwit, prześladowania i 10 lat odrodzenia.

Chrzest Rusi odbył się w roku 988, ale jeszcze kilka lat przedtem księżna Olga zapraszała biskupa Adalberta z Magdeburga do Kijowa. Jednak Ruś Kijowska przyjęła chrzest w obrządku wschodnim. Kościół katolicki w swoich strukturach zaistniał na terenie Rosji w XIV wieku. W roku 1300 był mianowany biskup diecezji Tana, dzisiejszego miasta Azow. W roku 1349 zorganizowano następną diecezję na Półwyspie Tamańskim, który później stał się nawet metropolią. A pierwsze parafie już były w XII wieku: to Smoleńsk i Nowgorod.

Obecnie do Rosji należy dawny Królewiec — Kaliningrad. Diecezja sanbijska na tym terenie istniała w latach 1243-1525, a na przykład diecezja smoleńska — w latach 1613-1798.

Mohylewska archidiecezja z siedzibą biskupów w Petersburgu założona została przez papieża Piusa VI w 1783r. To była największa z metropolii na świecie — od Bałtyku aż do Dalekiego Wschodu, do Morza Japońskiego. 153 lata temu, w 1848r., powstała diecezja wiernych mówiących po niemiecku w Terespolu. W roku 1923 została zorganizowana diecezja we Władywostoku, w 1926 — 5 administratur apostolskich.

W roku 1917 w obecnych granicach Federacji Rosyjskiej istniało około 250 parafii katolickich, które liczyły około 800 tysięcy wiernych różnych narodowości — Polaków, Niemców, Litwinów, Rosjan. Liczba księży sięgała około 300 osób. Rosjanie ze znanych rodzin: Gagarin, Szeremietiew, Galicyn, Abrikosow należeli do Kościoła katolickiego. Car Paweł I był wielkim magistrem Maltyjskiego Orderu. Były dwa seminaria duchowne w Saratowie i Petersburgu, które liczyło 162 seminarzystów.

Kościół katolicki zajmował bardzo ważne miejsce w szkolnictwie. W samym Petersburgu były 3 szkoły katolickie, w 69 szkołach publicznych księża wykładali religię, a w Moskwie — w 27 szkołach.

Kościół katolicki w Rosji był miejscem dążenia do świętości, kształtowania swojej osobowości, wzrastania w cnotach dla takich

abp Tadeusz Kondrusiewicz

ludzi jak św. Rafał Kalinowski, bł. Urszula Leduchowska, bł. Matka Bronisława Lament, a także Jerzy Matulajtys Matulewicz, bł. Leonid Fiodorow — ogłoszony przez Ojca Świętego wśród męczenników we Lwowie.

W Petersburgu istniała także Akademia Katolicka. 52 absolwentów akademii i seminarium w Petersburgu zostało biskupami, a 2 - kardynałami. W takiej sytuacji znajdował się Kościół w Rosji przed rewolucją.

Po rewolucji wszystko niszczono, prześladowano wszystkie Kościoły. Pierwszą ofiarą padł ks. prałat Konstanty Budkiewicz, proboszcz parafii św. Katarzyny w Petersburgu. Został rozstrzelany w Noc Wielkanocną 1923 roku.

Pod koniec lat 30. zostały tylko 2 czynne kościoły w Moskwie i Leningradzie.

Historia potoczyła się dalej...

- Przypomnę słowa Chrystusa, który powiedział: *„Ty Piotr jesteś opoką, na tej opoce zbuduję Kościół i bramy piekielne je nie przemogą"*. Także — o orędziu fatimskim 1913r., w którym Matka Boska zapowiada bieg historii w XX wieku: cierpienia, i nadzieję, że Rosja się nawróci.

25 marca 1984r. Ojciec Święty zaoferował Rosję i świat Niepokalanemu Sercu NMP. Trochę później na Kreml przychodzi nowy człowiek, zaczyna się „pierestrojka", „głasność" itd. Pierwszego grudnia 1989r. odbyło się spotkanie Gorbaczowa z Papieżem, przyjeżdża pierwszy nuncjusz, a 8 grudnia 1991r. Związek Radziecki rozpada się — w dniu Niepokolanego Serca NMP. *„Moje Niepokolane Serce zatriumfuje..."*

25 grudnia 1991r., wieczorem, odprawiałem mszę św. transmitowaną przez telewizję włoską, a wtenczas Gorbaczow wygłaszał ostatnie swoje przemówienie jako prezydent Związku Radzieckiego. To jest symboliczne, ponieważ z narodzeniem Chrystusa nadeszła jakgdyby nowa era.

Z jakimi osiągnięciami Kościół w Rosji wkroczył w nowe tysiąclecie chrześcijaństwa?

- Jan Paweł II 13 kwietnia 1991r. odtworzył struktury Kościoła katolickiego w Rosji wprowadzając dwie administratury apostolskie dla katolików europejskiej części Rosji i azjatyckiej. Zostałem przeniesiony do Moskwy, a ks. bp Joseph Werth, z którym studiowałem, do azjatyckiej części Rosji. W tym czasie w całej Rosji było tylko 10 oficjalnie zarejestrowanych parafii, 4 kościoły, 2 kaplicy i 8 księży.

Kiedy mnie pytano, gdy zostałem mianowany biskupem na Białoruś w 1989r., od czego zacznę, powiedziałem: *"Od budowania fundamentów"*. A kiedy przyjechałem do Rosji, powiedziałem: *"Od kopania dołów pod fundamenty"*.

Na dzień dzisiejszy Kościół katolicki w Rosji posiada swój episkopat, ma 4 biskupów, 4 administratury apostolskie — północnej (Moskwa) i południowej (Saratow) części Rosji, Zachodniej Syberii (Nowosybirsk) oraz Wschodniej Syberii (Irkuck). Dzisiaj oficjalnie zarejestrowanych jest 220 parafii, 215 księży, 90 proc. których stanowią obcokrajowcy z 19 krajów (od Australii do Argentyny, około 30 proc. z Polski). Pracuje około 230 sióstr zakonnych.

Niestety, 40 proc. parafii nie ma swego stałego miejsca do sprawowania bożego kultu i to jest bardzo poważny problem.

Od 1993r. mamy Seminarium Marii Królowej Apostołów w Petersburgu, gdzie w ub. roku studiowało 70 seminarzystów. Seminarium mieści się w tym samym historycznym budynku, gdzie przedtem uczyli się błogosławieni. W tym roku prawdopodobnie zgłosiło się już 27 kandydatów na pierwszy rok. W 1999r. w Rosji wyświęcono pierwszych księży po 81 latach.

Od 1991r. istnieje Kolegium Filozofii, Teologii i Historii im. św. Tomasza z Akwinu. Ma swoje filie w Kaliningradzie, Saratowie, Nowosybirsku i in. — w sumie studiuje tu około 300 osób świeckich. Od 1991r. istnieje CARITAS, działają 2 programy radiowe: w Moskwie Radio "Dar" (1 godzina dziennie) i w Petersburgu Radio Maryja (24 godz. na dobę). Od 1994r. wychodzi gazeta 'Światło Ewangelii', wiele parafii wydaje swoje gazetki regionalne.

Około 400 tytułów różnych książek religijnych w języku rosyjskim wydano w ostatnich latach, wśród nich Mszał, Katechizm, dokumenty Soboru Watykańskiego...

Pracę katechetyczną prowadzimy nie tylko wśród dzieci, ale również wśród dorosłych. Są parafie, które mają 5-6 grup wiekowych. Zwracamy uwagę na problemy rodzinne, ponieważ rodziny są zupełnie rozbite.

Jaki dorobek Roku Jubileuszowego ma Kościół katolicki w Rosji?

- Każda administratura miała swój oddzielny program. Na przykład w mojej administraturze punkt eucharystyczny programu polegał na tym, że w każdej parafii po kolei adorowano Najświętszy Sakrament. Proboszczowie, księża, zakonnicy złożyli rodzinom duszpasterską wizytę z modlitwą oraz z moim błogosławieństwem. Jeszcze rok przedtem rozpocząłem się wizytacja biskupia i myślę, że w tym roku uda się ją skończyć. Staram się nie tylko przyjechać, odprawić mszę św., ale w ciągu kilku dni zapoznać się z życiem parafii.

Program ogólnorosyjski zawierał Kongres Eucharystyczny w Moskwie, Dzień Młodzieży w Saratowie, Kongres Maryjny w Irkucku, Dzień Pamięci Męczenników w Nowosybirsku i kongres w Kaliningradzie podsumowujący wyniki Roku Jubileuszowego. Z tym dorobkiem weszliśmy w III tysiąclecie.

Program jubileuszowy pomógł katolikom, którzy są rozsiani po całej Rosji, poczuć się zjednoczoną rodziną. Procesję Bożego Ciała ulicami Moskwy (czego nigdy nie było) przeżywaliśmy bardzo emocjonalnie.

Cel postawiony przed Kościołem przez Ojca Świętego, dotyczący wzmocnienia wiary i świadectwa, na pewno został osiągnięty. Myślę, ze znacznie wzmocniliśmy wiarę w ciągu 10 lat. Cieszy nas, że coraz więcej młodzieży bierze w tym udział.

Jakie zadania i marzenia ma do spełnienia Wasza Ekscelencja?

- Minęło 12 lat od czasu, gdy zostałem biskupem, w tym 10 lat pracy w Rosji. Otwarto dwa seminaria — w Grodnie i Petersburgu. Cieszy, że na Białorusi za czasów mojego biskupstwa udało się otworzyć 97 parafii, oficjalnie sprowadzić z Polski 50 księży. To był precedens, po którym kapłani pojechali na Ukrainę, do Gruzji, Kazachstanu.

Marzeniem jest dalszy rozwój struktury. Uważam, że po 10 latach Rosja zasługuje na normalne diecezje. Potrzebni są jeszcze biskupi w Kaliningradzie, Petersburgu. Są to już jednostki bardzo mocne. Dzisiaj w Petersburgu znajduje się 6 kościołów i 6 parafii. Seminarium duchowne zostało filią Uniwersytetu Łoterańskiego w Ryzmie, ale nie jest to całkowite spełnienie moich marzeń. Chciałbym mieć fakultet teologii.

Chciałoby się, aby więcej było powołań do kapłaństwa, do życia zakonnego. Musimy dużo pracować w tym kierunku. Mało jest kościołów — musimy starać się o otrzymanie pozwoleń na budowę, chociaż to jest trudne do zrealizowania.

Współpraca między ludźmi i księżmi powinna być jeszcze mocniejsza. Bez ludzi świeckich nie wyobrażam sobie Kościoła. Jesteśmy dla ludzi. Biskupów na świecie jest 4 tysiące, a wiernych — miliard. Ludzie muszą odczuwać sensus eclezio, sens bycia w Kościele.

Marzeniem jest rozwój stosunku Kościół-kultura, ewangelizacja kultury.

Stosunki z władzami świeckimi, ze społeczeństwem są dość skomplikowane. Chociaż na przykład na uroczystościach z okazji 10-lecia odtworzenia struktur Kościoła katolickiego w Rosji w maju byli obecni przedstawiciele Dumy, administracji prezydenta, instytucji świeckich, przedstawiciele Kościoła prawosławnego, luteranie, Żydzi, muzułmanie. Każdy z nich się wypowiadał, był to swoisty dialog.

Wielkim marzeniem jest zobaczyć Ojca Świętego w Moskwie. Cały czas modlimy się o to.

Z jakimi uczuciami Wasza Ekscelencja odwiedza Grodzieńszczyznę?

- Grodno, Odelsk... To jest dom, tu zaczynałem pracę proboszcza, tu mieszkają krewni, tu są groby rodziców... Jadę ulicami miasta i przypominam sobie, że tu była szkoła nr 7, do której chodziłem, kościół, przed którym ktoś stał i nie puszczał...

Bardzo się cieszę z dorobku tego Kościoła, z rozwoju, ze zwiększenia liczby księży. Moim zdaniem Kościół tu jest bardzo silny, może być przykładem dla innych. Jestem dumny, że coś wniosłem w jego dorobek. Zawsze z radością wracam do stron rodzinnych.

Czego Wasza Ekscelencja życzy naszym czytelnikom?

- Życzę, aby gazeta, zadaniem której jest pielęgnacja, rozwój kultury polskiej, języka ojczystego, kontynuowała swoją pracę służąc społeczeństwu i jego obywatelom. Niech dobry Bóg błogosławi czytelnikom i zespołowi redakcyjnemu.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała
Tatiana ZALESKA

Procesja Bożego Ciała ulicami Moskwy

Katedra w Moskwie

Polacy na Białorusi. Problem mniejszości narodowej

dr Tadeusz KRUCZKOWSKI, prezes ZPB

Mniejszość jako kwestia

Problem mniejszości narodowych powstał jako odrębna kwestia międzynarodowych stosunków na arenie politycznej po ukończeniu I wojny światowej na Konferencji Wersalskiej. Do tej pory był on ujmowany jako kwestia wewnętrzna państwa albo w stosunkach bilateralnych państw.

Pojawienie się problemu narodowości w Europie pocz. XIX w., a na naszych terenach ten problem zaczyna się zaznaczać od powstania styczniowego, wywołało stopniowe zainteresowanie mniejszościami narodowymi. Pojawienie się na mapie Europy nowych państw po I wojnie światowej spowodowało, że stosunki niektórych państw z ich obywatelami należącymi do mniejszości narodowych stały się problemem międzynarodowym. Wynikało to także ze stanowiska Stanów Zjednoczonych na Konferencji Wersalskiej, które próbowały budować nową powojenną Europę według zasad budowy państw narodowych z demokratycznym, parlamentarnym systemem władzy. Osiągnąć ten ideał z wielu przyczyn nie udało się, także w kwestii zapewnienia praw mniejszościom narodowym. Uregulowania ochronne dla mniejszości narodowych w okresie międzywojennym zostały oddane pod opiekę Ligi Narodów. Co prawda były one sformułowane jako narzucone słabym, nowopowstałym państwom przez mocarstwa. Za taki kraj została uznana również Polska, która gwarantowała takie prawa Niemcom, Białorusinom, Ukraińcom i in. W tym czasie, gdy nie było takich zobowiązań ze strony Niemiec, nie mówiąc o ZSRR, który w ogóle nie uznawał Traktatu Wersalskiego.

W okresie międzywojennym podmiotem polityki państw, a także istniejących w owym czasie gwarancji międzynarodowych, były mniejszości traktowane jako pewna wyodrębniona grupa. Po II wojnie światowej przyjęto natomiast zasadę traktowania mniejszości jako zbiorowości tworzonych przez poszczególne osoby fizyczne, a tym samym postrzegania ich praw jako indywidualnych praw człowieka. Jednakże w ustawodawstwie wielu państw przeważało nadal traktowanie mniejszości jako grupy lub też jako zbiorowości osób fizycznych tworzących mniejszości.

Po 1945r. nie wykształcił się w Europie system traktowania ochrony mniejszości na wzór obowiązującego w okresie międzywojennym. Nie znaczy to jednak, że nie zauważano tego problemu: w latach osiemdziesiątych szacowano, że na terytorium Europy (wliczając Turcję i europejską część ówczesnego ZSRR) zamieszkiwało około 70-75 mln osób należących do mniejszości narodowych, religijnych lub językowych, tj. około 16-17 proc. ludności na tym terytorium nie identyfikowało się z większością w ich kraju osiedlenia. Ogromne skupiska mniejszościowe są w Rumunii (Węgrzy, Niemcy), Ukrainie (Rosjanie, Polacy), Litwie (Polacy, Rosjanie) itd.

Istotnym dla zakreślenia kręgu personalnego grup etnicznych jest kryterium przynależności do takiej grupy mniejszościowej. Już w XIX wieku zaczął się spór o wyznaczenie tych kryteriów przynależności do pewnej grupy etniczno-narodowej. W okresie międzywojennym trwał spór o te kryteria. Dadzą się tu wyróżnić dwie ich podstawowe koncepcje: obiektywna, uznająca, że o przynależności do danej grupy etnicznej decydują czynniki niezależne od woli osoby fizycznej, zwłaszcza jej pochodzenie, wychowanie w określonym duchu narodowym lub też wychowanie w danym kręgu kulturowym. Kryterium to uwzględniało wywodzącą się z czasów Herdera definicję narodową obiektywnie istniejącej niezmieniającej się grupy etnicznej ze swymi podstawowymi cechami (etnos, religia, kultura, państwowość itd.): subiektywna, uznająca, że przynależność do danej grupy etnicznej wynika wyłącznie z woli osoby fizycznej i jest niezależna od kryterium obiektywnego, aczkolwiek kryterium to może być przesłanką takiej woli. Za decydujący czynnik przynależności narodowej osoby fizycznej zwolennicy owej teorii uznawali jej stan świadomości narodowej i jej wolę identyfikacji z określonym narodem (grupą etniczną). Zgodnie z tą koncepcją przynależność narodowa jednostki, wynikająca z jej subiektywnej identyfikacji, mogła być zmienna.

Polacy - mniejszość

Obecnie Polacy na Białorusi oficjalnie stanowią drugą po Rosjanach grupę mniejszościową: oficjalnie składają około 400 tys. osób (ok. 4 proc. ogółu ludności kraju), ale według innych źródeł — 1-1,5 mln osób. A faktycznie pierwszą, ponieważ trudno w sytuacji obecnej uznać Rosjan za mniejszość narodową. Przy tym trzeba pamiętać, że w odróżnieniu od Rosjan jesteśmy tu ludnością rdzenną, zamieszkujemy zwarte tereny przeważnie północnej Grodzieńszczyzny. Polacy w czasach sowieckich byli grupą ludności skazaną na asymilację poprzez sowietyzację, białorutynizacja, a w latach 70 — rusyfikację. Doprowadziło to w połowie lat 80. do sytuacji wręcz katastroficznej: liczebność mniejszości polskiej w cyfrach oficjalnych spadła z 539 tys. osób (1959r.) do 417 tys. (1989r.), a uznanie języka polskiego jako ojczystego z 48 proc. do ok. 8 proc. Polacy pozbawieni polskiego obywatelstwa, zapomniani przez władze PRL stali się ludźmi trzeciej, a nawet czwartej kategorii.

Zmiany w ZSRR II połowy lat 80. i pocz. 90. w niepodległej Białorusi zapoczątkowały zmianę tej sytuacji. Jak okazało się droga do uzyskania i korzystania z pełnych praw mniejszości narodowej według europejskich standardów jest długa. Wynika to z polityki władz białoruskich i stosunku znacznej części społeczeństwa białoruskiego oraz ze stopnia dojrzałości Polaków na Białorusi do możliwości pełnego korzystania ze swych praw. Istnieje także ostra potrzeba zmiany sytuacji prawnej Polaków na terenach byłego ZSRR przez władze polskie. Byłoby to moralne zadośćuczynienie, a także ustalenia prawne zgodne ze standardem europejskim. Nigdzie bowiem na świecie po aneksji nie dawano automatycznie innego obywatelstwa i nie zabierano poprzedniego.

Większość Polaków na Białorusi do tej pory nie zrozumiała jeszcze zmiany swej sytuacji w oczach Białorusinów i Rosjan: stali się oni obecne kategorią ludności atrakcyjnej, która ma ogromne perspektywy rozwojowe. Wynika to z postępów reform przeprowadzanych w Polsce w ostatnich 10 latach oraz szansy prowadzenia biznesu z Polską. To powinno zahamować proces rusyfikacji i białorutynizacji Polaków, których w czasach sowieckich zapisywano Rosjanami i Białorusinami. Obecnie chęć dostania się na studia do Polski sprawia, że o potwierdzenie swego polskiego pochodzenia do ZPB zwraca się coraz więcej osób, w tym także Rosjanie (!).

Jeszcze w pełni niezrozumienia Polaków wynika z faktu, że większość Polaków na Białorusi mieszka na wsi, mają oni gorsze wykształcenie.

Polityka władz białoruskich do tej pory nigdy w pełni nie dorównała standardom europejskim w stosunku do Polaków jako mniejszości narodowej, chociaż na początku lat 90. zrobiono ogromne postępy w porównaniu z rzeczywistością sowiecką. O takich przejawach stosunku władz oficjalnych do Polaków już pisałem, przytaczając przykład oficjalnych obchodów święta 17 września w 1999r. oraz przykład fałszerstw podczas spisu ludności z 1999r.

Białorusini - mniejszość

Białorusini w Polsce międzywojennej według Konstytucji 1921r., podobnie jak inne mniejszości narodowe, otrzymali równe prawa polityczne, ekonomiczne itd. Powstało szkolnictwo białoruskie, istniała prasa białoruska, problem białoruski podejmowano w polskim parlamencie. Co prawda w okresie międzywojennym nie zawsze te prawa do końca były przestrzegane. Jednak wszystkie zarzuty powinny być przedstawiane w porównaniu z sytuacją Polaków na Białorusi sowieckiej: gwałtowna kolektywizacja (połączona z głodem), sowiecki eksperyment narodowościowy na Dzierżyńszczyźnie (który skończył się dla większości Polaków w Kuropatach), likwidacja kościołów i szkolnictwa polskiego. Po II wojnie światowej polskie szkolnictwo na Białorusi zostało zlikwidowane, gdy w 1948r. zamknięto ostatnie szkoły polskie. Polskiego szkolnictwa nie było na Białorusi do końca lat 80. i używanie języka polskiego było faktycznie sprawą polityczną, uważano to za działalność antysowiecką. A tymczasem w Polsce, na Białostocczyźnie, rozwijało się szkolnictwo białoruskie. Było to zjawisko bardzo rozpowszechnione do lat 70., gdy władze polskie wprowadziły zasady podań indywidualnych o nauczanie języka białoruskiego. W nowej sytuacji zasięg białoruskiego szkolnictwa spadł, co świadczy tylko o niedostatecznej pracy białoruskich organizacji w Polsce. Ale w czasach PRL-u i obecnie znajomość języka białoruskiego na Białostocczyźnie jest lepsza niż na Białorusi. Wiadomo, że w czasach sowieckich wielu białoruskich działaczy uważało, że język białoruski zachował się tylko na Białostocczyźnie.

Podobnie władze białoruskie wymagają od Polaków indywidualnych zgłoszeń rodziców z podaniami o naukę języka ojczystego dla ich dzieci. I ZPB nie dostrzega w tym jakiegokolwiek problemu, ponieważ wychodzimy z zasady woli rodziców. W odróżnieniu od organizacji białoruskich nie żądamy od władz urzędowego wprowadzenia języka mniejszości narodowej w miejscach ich zamieszkania. ZPB nie zgadza się także z zasadą proponowaną nam przez władze białoruskie na różnych szczeblach — zasadą parytetu. Interesującym jest fakt, że działacze białoruscy w Polsce (wraz z dobrze znanym ze swych wypowiedzi najeżonych superlatywami pod adresem obecnych rządów w państwie białoruskim posłem Syczewskim) nie uznają tej zasady. Dobrze wiedzą, jeżeli będą otrzymywać podania rodziców Białorusinów, to państwo polskie nie tylko pozwoli na utworzenie białoruskiej szkoły, ale też będzie ją finansowało. Wiadomo, że białoruskie organizacje, szkolnictwo i prasa otrzymują znaczną pomoc finansową od państwa polskiego (na rok 2000 przyznano ponad 300 tys. USD tylko z Warszawy, do tego dochodzi pomoc województwa, powiatów, ministrów kultury, MEN-u itd.). Z kolei ZPB nie otrzymuje takiej pomocy od państwa białoruskiego, mamy kłopoty z uzyskaniem pozwolenia (!) na budownictwo polskich szkół za polskie pieniądze. Więc o jakim parytecie można mówić w tej sytuacji! Wychodzimy z zasady, że nie może być równości w biedzie, ale w zasadach traktowania mniejszości narodowej przez państwo i społeczeństwo.

Międynarodowe podstawy prawne

Ważne dla nas obecnie jest dostosowanie się do przyjętych w Europie powojennej standardów stosunków do mniejszości narodowościowych.

System ochrony mniejszości w ramach Rady Europy powstawał identycznie jak w ramach ONZ; początkowo punkt ciężkości przeniesiono na indywidualną ochronę praw człowieka.

Współcześnie w Europie wyróżnić można pięć systemów związanych zarówno z ochroną praw człowieka, jak i mniejszości narodowych. Są to:

1) system ochrony praw człowieka funkcjonujący w ramach ONZ;

2) system ochrony realizowany w ramach Rady Europy;

3) ochrona praw człowieka wynikająca z porozumień helsińskich (KBWE/OBWE);

4) ochrona wynikająca z innych porozumień wielostronnych;

5) ochrona mniejszości wynikająca z układów dwustronnych.

W ramach Rady Europy wypracowano także dwa dokumenty odnoszące się bezpośrednio do mniejszości. Są to: Europejska Karta Języków Regionalnych i Mniejszościowych oraz Europejska Konwencja Ramowa o Ochronie Mniejszości Narodowych.

Tekst Karty został przyjęty 25 czerwca 1992r. przez Komitet Ministrów jako Konwencja Rady Europy i 5 listopada 1992r. skierowano ją do podpisu państw członkowskich. Zgodnie z art. 1. określono na użytek Karty przedmiot jej ochrony, stwierdzając w ustępie „a", że:

a) „języki regionalne lub mniejszościowe" to te języki, które są:

I — tradycyjnie używane na terytorium danego państwa przez obywateli, którzy stanowią grupę liczebnie mniejszą od reszty ludności tego państwa;

II — różnią się od oficjalnego języka tego państwa; nie obejmuje to ani dialektów języka oficjalnego państwa, ani języka migrantów.

Karta zobowiązuje państwa-sygnatariuszy do ochrony i promocji języków regionalnych i mniejszościowych. Odnosi się to zwłaszcza do wspierania nauki w tych językach oraz stwarzania warunków do posługiwania się nimi w życiu prywatnym i publicznym (część II). Art. 7 zobowiązuje w ust. 1. wszystkie państwa-sygnatariuszy w stosunku do każdego z języków regionalnych lub mniejszościowych, na terytoriach, na których są one używane i odpowiednio do sytuacji każdego języka, do oparcia swojej polityki, ustawodawstwa i praktyki działania na następujących zasadach:

- uznania tych języków za przejaw bogactwa kulturowego;
- respektowania zasięgu geograficznego każdego języka — także w przypadku stosowanych podziałów administracyjnych, których przeprowadzenie nie powinno stanowić przeszkody dla jego wspierania;
- skutecznego wspierania języków (w celu ich ochrony);
- wprowadzania ułatwień w posługiwaniu się tymi językami w życiu publicznym i prywatnym;
- utrzymywania i rozwijania związków między grupami używającymi danego języka a innymi grupami w państwie używającymi tego samego lub podobnego języka;
- stwarzania odpowiednich warunków do nauczania i studiów w tych językach na wszystkich stosowanych poziomach nauczania;
- stwarzania warunków do nauki języków regionalnych i mniejszościowych dla tych osób, które zamieszkując tereny, gdzie są używane, i nie władając nimi, wyrażą chęć takiej nauki;
- wspierania badań i studiów nad tymi językami;
- wspierania kontaktów między grupami używającymi tego samego lub podobnego języka.

Drugim dokumentem Rady Europy jest Europejska Konwencja Ramowa o Ochronie Mniejszości Narodowych.

Konwencja zawiera szereg przypisów stanowiących standardy z zakresu ochrony praw mniejszościowych i to zarówno w sensie praw osób należących do mniejszości, jak i zobowiązań państw-sygnatariuszy. Zaliczyć do nich należy:

- prawo każdej osoby należącej do mniejszości do swobodnego określania swojej przynależności narodowej (art. 3., ust. 1.);
- możliwość korzystania z praw i wolności zawartych w Konwencji zarówno indywidualnie, jak i zbiorowo (art. 2., ust. 2.);
- prawo każdej osoby należącej do mniejszości do swobodnego używania jej języka w życiu prywatnym i publicznym oraz do używania nazwisk i imion w brzmieniu jej języka ojczystego, jak również zobowiązanie państwa do uznania tego prawa w życiu publicznym. Wiąże się z tym prawo tych osób do umieszczania w ich języku znaków, napisów i innych informacji o charakterze prywatnym w sposób widoczny dla osób postronnych (art. 10., ust. 1. i art. 11., ust. 1. i 2.);
- prawo do nauki języka ojczystego i w języku ojczystym, jak również prawo równego dostępu osób należących do mniejszości do oświaty na wszystkich poziomach (art. 12., ust. 3., art. 14.);
- prawo osób należących do mniejszości do utrzymywania swobodnych i pokojowych kontaktów poprzez granice oraz do uczestnictwa w działaniach organizacji pozarządowych zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym (art. 17.);
- zakaz dyskryminacji kogokolwiek z powodu jego przynależności do mniejszości narodowej (art. 4., ust. 1.);
- obowiązek państw-stron Konwencji dotyczący podejmowania środków niezbędnych do zapewnienia pełnej i rzeczywistej równości pomiędzy osobami należącymi do mniejszości narodowej a osobami należącymi do większości we wszystkich sferach życia ekonomicznego, społecznego, politycznego i kulturalnego — przy czym środki te nie mogą być traktowane jako akt dyskryminacji kogokolwiek (art. 4., ust. 2. i 3.);
- obowiązek państw-stron dotyczący stwarzania warunków niezbędnych do utrzymywania, rozwijania oraz zachowania tożsamości kulturowej z jednoczesnym zakazem podejmowania działań mających na celu asymilację przymusową osób należących do mniejszości narodowych — także przez działania zmieniające proporcje narodowościowe w regionach zamieszkanych przez mniejszości, np. przemieszczanie ludności, zmianę granic administracyjnych (art. 5. i 16.).

Konwencja Ramowa weszła w życie 1 lutego 1998 r. Od tej chwili, podobnie jak w przypadku Karty, Komitet Ministrów może zaprosić do przystąpienia do Konwencji każde państwo nie będące członkiem Rady Europy (art. 29.). Także ten przepis adresowany jest w pierwszej kolejności do państw członkowskich OBWE.

Oba dokumenty zawierają także dość szczegółowe zasady działań kontrolnych. Polegają one przede wszystkim na obowiązku państw-sygnatariuszy składania do Rady Europy raportów, dotyczących przestrzegania zawartych w nich postanowień. Raporty te podlegają ocenie specjalnego komitetu ekspertów mianowanych przez Komitet Ministrów.

cdn.

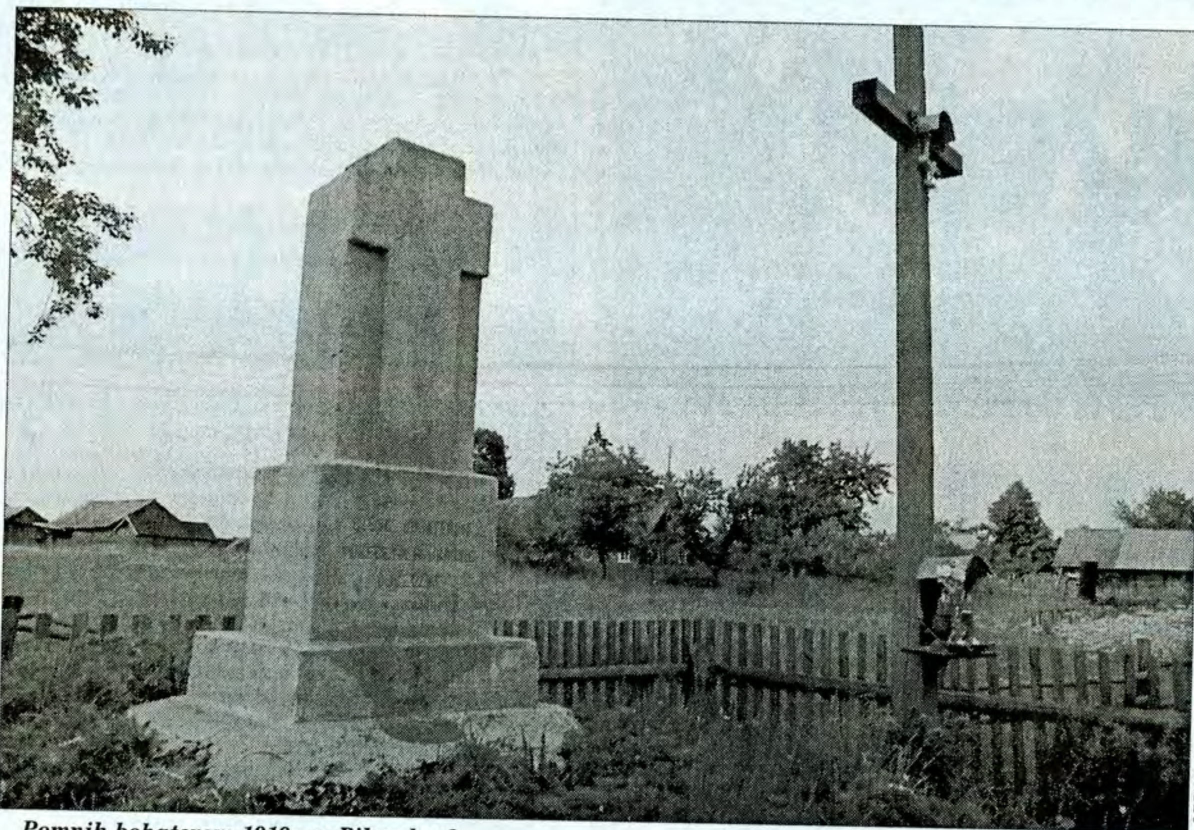
Pomniki znane i nieznane

Napisy z tamtych lat upamiętaniające bohaterów i wydarzenia historyczne. Są pamięcią pisaną, którą czas od czasu należy odnawiać. Przykładem tego są kościół w Starych Wasiliszkach oraz pomnik przy drodze we wsi Pilczuki rejonu Szczuczyńskiego.

Pamięć o fundatorach

Gdy budowano kościół w Starych Wasiliszkach, w 1903r., ksiądz Sokołowski odwiedzał bliskie i dalsze wsie i prosił mieszkańców o ofiarę na budowę tego kościoła. Aby zachęcić ludzi, obiecał, że na blokach fundamentu zostaną wypisane złotem nazwiska ofiarodawców. Tak też uczyniono. Ale nie spodobało się to carskim władzom i wszystkie te napisy w 1905 roku zatarto cementem. Przyczyną posłużyło to, że na zewnątrz w ścianę zostały wmontowane gratulacje, otrzymane od papieża i cara, ale tekst pozdrowienia caratu został zamieszczony na drugim miejscu. To niemądre rozporządzenie władz sprawiło, że przyszłe pokolenia nie mogą odczytać nazwisk ofiarodawców. A przecież byli to ludzie, którzy pomagali w budowie świątyni dla społeczeństwa. To przecież historia naszego kraju. Minęło już prawie sto lat, może obecnie nauka zna sposoby, które pozwoliłyby odczytać te napisy.

Podobna sytuacja powstała również na starych cmentarzach. Stoją stare, masywne, ładnie wykonane pomniki, a napisy na nich są już nieczytelne. Czas zrobił swoje. Na niektórych można przeczytać, że zostały postawione w XVII lub XVIII wieku, ale nazwiska niestety są nieczytelne. Na innym z kolei czytamy nazwisko i nic poza tym. Napisy są w języku polskim, rosyjskim itd. Jak dobrze by było przeczytać na każdym z nich o człowieku żyjącym w tamtych czarach. Każdy cmentarz to nasza historia, to archiwum, dzięki któremu można dużo dowiedzieć się o przeszłości naszego narodu.

Pomnik bohaterom 1919r. w Pilczukach

© ZALESKA

Pomnik przy drodze

Przykładem może być pomnik w Pilczukach koło drogi Szczuczyn - Gurnofel. Napis miał nieczytelny i młode pokolenie nie wiedziało, kiedy i kto go postawił. Odnowiono napisy na pomniku, zorganizowano spotkania ze starszymi ludźmi tej miejscowości, odszukano odpowiednie dokumenty.

Na pomniku czytamy: *„Bohaterom poległym za Ojczyznę w 1919r. od mieszkańców wsi Pilczuki i St. Gierniki, 12 maja 1938r."*

Nauczyciel Leopold Osiński, który pracował w szkole Starych Giernik, zebrał pieniądze od mieszkańców tych wsi i właśnie na te pieniądze zbudowano ten pomnik. Do tych czasów przypomina on ludziom o poległych za Ojczyznę w pierwszej wojnie światowej. W zimie jest dookoła zaprószony śniegiem, a latem cieszą oko kwiaty i zielona trawa. Obok pomnika postawiono ładny dębowy krzyż i zrobiono ogrodzenie. To znaczy, że miejscowi ludzie pamiętają swoich bohaterów: 6 żołnierzy, którzy 16 stycznia 1919r. zginęli w walce z bolszewikami w Gurnofelu.

Co ciekawe, że przetrwał on te smutne czasy, kiedy wszystko, co było drogie sercu normalnego człowieka, rujnowano, niszczono. Próbowano dokonać zamachu również na pomnik. Starsi ludzie opowiadają, jak w 1941r. kilku "łajdaków" chciało go rozbić, jednak nie udało im się. Jednemu z nich przycisnęło palce kamieniem, głośno prosił ludzi o pomoc. To posłużyło nauką dla innych. Tak więc pomnik pozostawiono w spokoju.

Wacław DZIEŻYC

WSPOMNIENIA WOJENNE

Wileńskie losy kombatanckie

361. Zapasowy Pułk

ciąg dalszy z nr. 30

"Skośnooki"

W łagrze wybuchł tyfus. Rosjanie zrozumieli, że obóz trzeba likwidować. 28 lipca zaczęto robić rewizje.

- Wszystko zabierali — brzytwy, noże — wiadomo, ostre rzeczy. Ale i zegarki, pierścionki, czyli... rabunek. Robili to zwykli żołnierze, bowiem oficerowie z NKWD tylko nadzorowali, a rewidowali sami "skośnoocy" (mieszkańcy azjatyckiej części ZSRR — przyp. autora).

Hrybaczowi trafił się ludzki skośnooki:

- Ja miałem obrazek Matki Boskiej Częstochowskiej. Na rewizji sam to oddałem. *"Eto dla czego? Dla molenija?"* Odpowiadam, że tak. Rozejrzał się, czy nikogo nie ma obok: *"Spriacz"*. Zabrałem. Przechowałem go w Rosji, była to moja wielka ostoja.

29 lipca po rewizjach pieszo zaczęto gnać nas na stację w Kienie. Nigdy tego nie zapomnę. Pędzono nas w kolumnach. Szliśmy przez polskie wsie i śpiewaliśmy "Marsz, marsz, Polonia". To ci sowieci, co nas konwojowali, nie wiedzieli co robić. Nie mogli dać rady, a zarazem nie mogli być wobec nas zbyt agresywni, więc bagnetami w pochwach tylko nieco popychali.

29 lipca w Kienie załadowali nas w wagony towarowe — w małych po 45 osób, w dużych — po 90, i powieźli do Rosji. Do 5 sierpnia byliśmy w drodze. Była to prawdziwa gehenna: wszędzie wszy, wody nam nie dawano, tylko suchy prowiant — suchar, ryba suszona albo śledź. Do tego straszliwy upał.

Rosja

- W większości byliśmy w mundurach, które zdobyliśmy u "plechavicziusów" (potoczna nazwa żołnierzy litewskiego Korpusu Posiłkowego (Vietine Rinktine), będących na usługach Niemiec i dowodzonych przez generała Povilasa Plechaviiusa). Były to mundury wojska austriackiego, różniące się od niemieckich niebieskim kolorem. Kiedy wjechaliśmy na teren Rosji, ludność cywilna do nas nawet nie podeszła, bo myślała, że to Niemcy. W Orszy młodzież obrzuciła nasze wagony kamieniami. Żadnego współczucia, żadnej litości. Jednak na niektórych stacjach kolejarze pozwalali nam nabrać wiadro wody — za zegarek lub coś, co udało nam się schować od rewizji.

Smoleńsk

- Nigdy nie zapomnę tego miasta — makabryczna rzecz! To były jedne leje, ruiny, gruzy i gdzieś tam w gruzach ludzie próbowali osiedlić się. Wiadomo przecież, że Niemcy wycofując się z Rosji niszczyli wszystko! Na przykład ostatni pociąg jechał zaopatrzony w potężny hak, który rozrywał i niszczył podkłady torów. Ładunki wybuchowe były założone przy każdym słupie telegraficznym, więc kiedy ostatni oddział się wycofywał, to wszystko wysadzano w powietrze.

Kaługa

Transport łagierników dotarł do Kaługi w nocy z 4 na 5 sierpnia.

- Wyładowali nas zmaltretowanych, wymęczonych. Sowieci zamierzali przeszkolić Polaków, przekazać do tworzonego 361. Zapasowego Pułku Piechoty Armii Czerwonej i wysłać na front jako jednostkę sowiecką.

- W Kałudze przede wszystkim nas odwszawili, zaprowadzili do "bani" — opowiada Hrybacz.

Przeszło szkolenie i dochodzi do przysięgi:

- Oni chcieli byśmy składali przysięgę według sowieckiej Roty: *"Ja, grażdanin Sowietskogo Sojuza..."*. Protestujemy, mówimy, że przysięgę już złożyliśmy, poza tym jesteśmy Polakami.

I wszyscy jak jeden (prawie 6 tys. osób) odmówili złożenia przysięgi.

Po jakimś czasie przyszedł rozkaz z Moskwy i niedoszłych czerwonoarmistów wysłano pod Moskwę do piłowania drzew.

- I tam przesiedzieliśmy do grudnia 1945 roku. W grudniu przyjechała komisja, która zdecydowała, że kto chce, może jechać do Polski.

Wszystkich, kto postanowił wyjechać, w tym i Janusza Hrybacza, odwieźli do Kirowa, dali angielskie mundury i na granicy w Terespolu przekazali w ręce Urzędu Bezpieczeństwa PRL.

- Znalazłem swoją rodzinę w Gorzowie, która wyjechała z Wilna wcześniej, i tam mieszkam do dzisiaj — powiedział Hrybacz.

Książka

Janusz Hrybacz wydał swe wspomnienia pt. "Karta dziejów wileńskiej, nowogródzkiej Armii Krajowej: Miedniki, Kaługa, lasy podmoskiewskie (361. Zapasowy Pułk)".

— Przeciwko temu napisowi w nawiasach ostro zaprotestowali nasi, bo oni ciągle chcą uchodzić za represjonowanych. Na pewno byli represjonowani, ale trzeba być uczciwym i szczerym. Sowieci, mimo wszystko, traktowali nas do końca jako autentyczną jednostkę: korzystaliśmy z poczty polowej; w jakim łagrze wojskowym jest poczta polowa? Była cenzura, oczywiście, ale mimo wszystko... Ja piszę tylko prawdę — zakończył akowiec Janusz Hrybacz.

Paweł KOBAK

HERBARZ

Herby rycerstwa polskiego

Drużyna

Druszyna — Genus Polonicum in effusionem pronum sanguinis, beati Stanislai reum.

Drużyna — Ród polski skłonny do rozlewu krwi, oksarżony o śmierć świętego Stanisława.

Jan Długosz, Insignia, 26

Opisanie herbu

Rzeka biała w polu czerwonym na ukos, czyli jak S przewrócone płynące. Na hełmie lew bez korony między dwiema trąbami myśliwymi, u każdej z nich cztery dzwonki wiszą... Jedni go familianci tak zażywają, że na wierzchu rzeki kładą krzyż i to zowią Śreniawa, drudzy bez krzyża rzekę noszą i chcą to mieć Drużyną. Inni... lwa na hełmie nie zażywają, ale tylko same trąby.

Kasper Niesiecki, Herbarz, VIII, 468-469

Herbowni

Chorzewski, Lasocki, Laskowski, Lipski, Lubomirski, Łapka, Mstowski, Rupniewski, Skotnicki, Stadnicki, Tęgoborski, Wieruski.

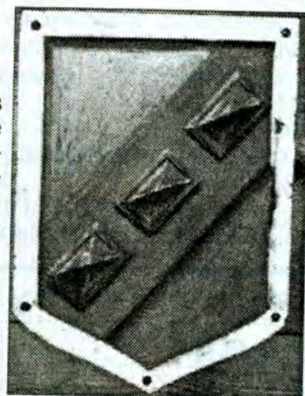
Wacław Potocki, Poczet herbów, 75

Dryja

Drya — Genus Burgundianum, de quo et beatus Bernardus, abbas Clarevalensis Cisterciensis ordinis, fertur extitisse.

Dryja — Ród burgundzki, z którego miał pochodzić i święty Bernard, opat Clairvaux z zakonu cysterskiego.

Jan Długosz, Insignia, 25

Opisanie herbu

Mają być między dwiema liniami, które od prawego boku tarczy na lewy ukosem idą, trzy kamienie żółte w polu czerwonym. Na hełmie trzy pióra strusie... Atoli mnie się herb widzieć dostało Jędrzeja Lisieckiego takim kształtem: na tarczy trzy kamienie białe, kwadratowe, w złoto oprawne, nad hełmem skrzydło o siedmiu piórach i noga, białe; na skrzydle w polu czerwonym trzy kamienie także jak na tarczy.

Kasper Niesiecki, Herbarz, III, 424

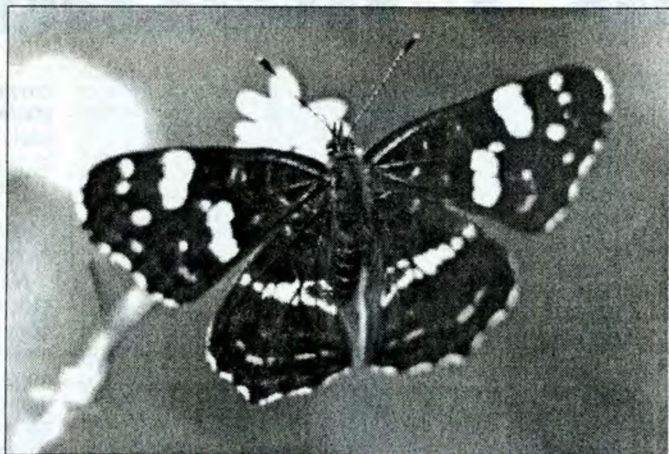
Herbowni

Borzejowski, Chłapowski, Czyżowski, Diechtarski, Estka, Górecki, Grabiański, Grodzicki, Jenicz, Kiszewski, Kopydłowski, Kozaryn, Krepsztul, Kwinta, Lisiecki, Łukomski, Modlibowski, Mroczyński, Osiecki, Radecki, Runowski, Siąski, Tawtygierd, Tomicki, Trąmpczyński, Wysocki, Żernicki

Kasper Niesiecki, Herbarz, III, 425

Redakcja **Głosu znad Niemna** ogłasza konkurs fotograficzny **"W OBIEKTYWIE - LATO 2001"**. Prosimy nadsyłać swoje wakacyjne zdjęcia z interesującymi podpisami do 5 września br. Najlepsze prace zostaną wydrukowane na łamach **Głosu** i zamieszczone na naszej stronie internetowej, a trzej zwycięzcy otrzymają nagrody specjalne: filmy **KODAK** oraz... ***niespodziankę***.
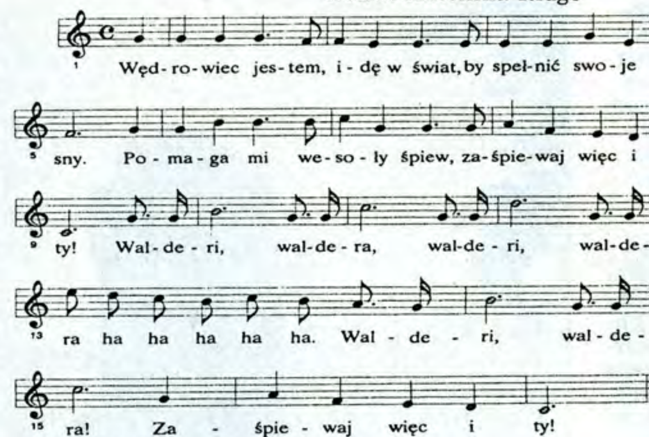
Konkurs fotograficzny

PIOSENKA NA ŻYCZENIE

Wesoły wędrowiec

muzyka: Friedrich W. Moller
słowa: Antonina Ridge

2. Witajcie nam, gdy chcecie iść
na szlak, gdzie słońce lśni
i stamtąd ujrzeć wielki świat,
i piąć się, piąć się wzwyż!
Walderi, waldera, walderi,
waldera ha ha ha ha ha,
walderi, waldera,
i piąć się, piąć się wzwyż!

3. Na szlaku trzeba dzielnym być,
nie zgubić górskich dróg.
Na szczyt odważnie piąć się wzwyż,
by ujrzeć nieba próg!
Walderi, waldera, walderi,
waldera ha ha ha ha ha,
walderi, waldera,
by ujrzeć nieba próg!

Gratulacje!

Z okazji jubileuszu 75. urodzin **Wiktora ADAMOWICZA** składamy najserdeczniejsze życzenia dobrego zdrowia, spokojnych i długich lat życia, szczęścia, pomyślności w pracy na rzecz odrodzenia polskości. Jesteśmy niezmiernie wdzięczni Wiktorowi Adamowiczowi jako kierownikowi naszego chóru za wielki trud i cieszymy się, że razem śpiewamy

chór "Głos znad Niemna"

Z okazji 70. rocznicy urodzin **Zygmunta DUDEK-DUDKOWSKIEGO** szczęścia, zdrowia i opieki Matki Bożej życzą **żona z dziećmi, wnuki, brat Jerzy i siostra Marusia**

Z okazji 50. rocznicy urodzin **Janiny ZANIEWSKIEJ** moc najserdeczniejszych życzeń dobrego zdrowia, szczęścia, pogody ducha, niewyczerpanych pokładów energii, samych słonecznych i radosnych dni oraz błogosławieństwa Bożego na dalsze lata życzą **mąż, córka i syn z synową**

KARTKI Z KALENDARZA

6.08.1914 -Wymarsz Pierwszej Kompanii Kadrowej strzelców Józefa Piłsudskiego przeciwko zaborcom rosyjskim.
06.08.1941 - Generał **Władysław Anders** dowódcą tworzonej w ZSRR Armii Polskiej.
8.08.1780 - Zmarł **Tadeusz Reytan**, poseł ziemi nowogródzkiej, który miał odwagę zaprotestować przeciw traktatowi zatwierdzającemu I rozbiór Polski.
9.08.1650 - W Warszawie zmarł **Jerzy Ossoliński**, kanclerz wielki koronny.
10.08.1988 - Zebranie założycielskie **PSKO im. Adama Mickiewicza.**
12-15.08.1920 - Bitwa warszawska.

Uśmiechnij się

- Tatusiu, daleko stąd do Szwecji?
- Nie gadaj tyle, tylko wiosłuj...

☺☺☺☺

Idzie myśliwy przez las i śpiewa:
- Na polowanko, na polowanko!
Z tyłu wychodzi miś, klepie go po ramieniu i pyta:
- Co, na polowanko?
- Nie! Przysięgam, na ryby!

☺☺☺☺

Wreszcie poślubiłeś królową twego serca! - mówi przyjaciel do nowo ożenionego.
- Tak jest, dziś wysłuchałem jej pierwszej mowy tronowej.

☺☺☺☺

Siedmioletni chłopiec dzwoni do sąsiadki.
- Proszę pani, czy nie przeszkadzam, gdy ćwiczę gamy na fortepianie?
- Oczywiście, że przeszkadzasz.
- Proszę, niech pani powie to mojej mamie.

IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA ZWIĄZKU POLAKÓW NA BIAŁORUSI

zaprasza dzieci i dorosłych na pielgrzymkę do Częstochowy, wycieczki do Białegostoku, Krakowa, Nowogródka, Nieświeża, Mira, Zaosia i Grodna. Szczegółową informację można uzyskać pod adresem: Grodno, ul. Dzierżyńskiego 32 IPH ZPB lub pod numerem telefonu: 72-00-12, 72-00-97

IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA ZWIĄZKU POLAKÓW NA BIAŁORUSI W GRODNIE

Oferuje:
- usługi turystyczne;
- wycieczki po Białorusi, spływy kajakowe, obozy, piesze wędrówki, wypoczynek w Puszczy Białowieskiej.

Pomożemy:
- w organizacji polowań i łowienia ryb w najpiękniejszych parkach narodowych Białorusi;
- w zwiedzaniu miejsc na byłych Kresach Wschodnich związanych z życiem i twórczością wielkich Polaków - A. Mickiewicza, E. Orzeszkowej;
- w organizacji wycieczek do Polski: Białystok, Warszawa, Kraków, Częstochowa i inne.

Realizuje:
- (vouchery, wizy) w przedstawicielstwach ZPB.

Usługi marketingowe:
- prowadzi spotkania biznesowe;
- organizuje wyjazdy delegacji przedstawicieli białoruskich podmiotów gospodarczych na wystawy (targi) do Polski i na Białoruś;
- pomoże w nawiązaniu kontaktów z przedstawicielami biznesu Białorusi i Polski;
- da fachową informację o prawnych i ekonomicznych warunkach inwestycji;
-opracuje pakiet dokumentów potrzebnych dla rejestracji wspólnych przedsiębiorstw polsko-białoruskich, a także przedsiębiorstw ze 100 proc. kapitałem zagranicznym.

Usługi informacyjne, sekretarskie.
Tłumaczenia z języka polskiego i odwrotnie.
Adres IPH ZPB: 230023, Grodno, ul. Dzierżyńskiego 32, tel. (0152) 72-00-97, 72-00-12

Usługi turystyczne (vouchery, wizy) w predstawicielstwach:
Wołkowysk, ul. Krasnoarmejskaja 30, tel. (212) 2-46-30
Lida, ul. Kirowa 29, tel. (261) 2-74-72 " Dom Polski"
Szczuczyn, ul. Zielonaja 3-a, tel. (214) 2-46-85, " Dom Polski"
Mohylew, ul. Libknechta 3, tel. (0222) 25-60-86, " Dom Polski"

Zapraszamy dzieci i dorosłych na wycieczkę do Białegostoku

W programie: wycieczka po mieście, pałac Branickich, kościoły miasta, Mc Donald's na życzenie, akwapark (zjeżdżalnie wodne), supermarket.
Koszt wyjazdu: 10.000 rubli białoruskich.
Informację szczegółową można uzyskać telefonicznie **72 00 97, 72 00 12** lub pod adresem: **Grodno, ul. Dzierżyńskiego 32, Izba Przemysłowo-Handlowa ZPB**

IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA ZPB organizuje wyjazd na **Międzynarodową Wystawę „Tydzień Mody"** w Poznaniu - **28-31.08.2001r.** oraz na **XI Środkowoeuropejską Wystawę Produktów Stomatologicznych CEDE 2001** w Łodzi - 13-15.09.2001r. Szczegółową informację można uzyskać telefonicznie: **72-00-12, 72-00-97** lub pod adresem: **ul. Dzierżyńskiego 32 Grodno 230023**

W dniach 23-24 sierpnia 2001r. w Augustowie odbędzie się biznes-spotkanie dla wszystkich związanych z autobiznesem.

Tematy: części zamienne, autohandel, współpraca polsko-białoruska.

Chętnych prosimy się zgłaszać w **Izbie Przemysłowo-Handlowej** lub telefonować pod nr **72-00-97**, gdzie udzielimy informacji o cenie i programie spotkań.

RÓŻNE

Bułgarski język tel. 2-85-77, 33-09-39

Kupię obrazy polskich malarzy do 1939 roku. Tematyka różna. Tel. Baranowicze (0163) 47-16-21

Cennik

życzeń, podziękowań, ogłoszeń drobnych
Cena (z podatkiem VAT) za 1 linijkę (28 znaków):

ogłoszenie	mniej niż 300 zn.	więcej niż 300 zn.
zwykłe	240 rub/ lin;	200 rub/ lin;
pogrubioną czcionką	360 rub/ lin;	300 rub/ lin;
w czarnej ramce	300 rub/ lin; w czerwonej	360 rub/ lin;
matrymonialne	420 rub/ lin;	390 rub/ lin;

nekrologi na stronie 5 o rozmiarze 81x30 mm 1400 rub
Numer konta Biełbiznesbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705

ZADZWOŃ

Drobne ogłoszenia w **Głosie** dla mieszkańców Grodna pod całodobowym numerem telefonu **066**.

Czy pamiętasz, że...

PRZEMIENIENIE PAŃSKIE
6 sierpnia - *Sławy*
7 sierpnia - *Klaudii, Kajetana*
8 sierpnia - *Dominika, Cypriana*
9 sierpnia - *Ireny, Teresy, Romana*
10 sierpnia - *Wawrzyńca, Filomeny, Borysa*
11 sierpnia - *Klary, Zuzanny*
12 sierpnia - *Hilarii, Innocentego*

Tygodnik jest wspierany przez Senat RP oraz Fundację "Pomoc Polakom na Wschodzie"

GŁOS znad Niemna
Wydawca: SZ "Związek Polaków na Białorusi"
Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax (0152) 72-00-75
e-mail: glosznadniemna@mail.grodno.by
glosznadniemna@yahoo.com
Internet: http://glos-znad-niemna.virtualave.net
Punkt redakcyjny w Mińsku: (8-0172) 52-24-16
Redaktor naczelny Andrzej DUBIKOWSKI
Redaktorzy: Tatiana ZALESKA (zastępca redaktora naczelnego), Wiktor SAWONIAKA (sekretarz redakcji), Halina EJSMONT, Andrzej PISALNIK, Waldemar PRECKAJŁO, Iness TODRYK

Korekta: Alina EJSMONT, Alicja SAMIEC
Obsługa komputerowa: Jolita ONIŚKO, Anna SKORB
Prenumeratę: półroczną, kwartalną, dwumiesięczną lub miesięczną można zamówić w każdym urzędzie pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca). Prenumeratę w Polsce przyjmują placówki Ruchu S.A. Indeks w Polsce 329258
Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 500 BYB, w sprzedaży w kioskach - 120 BYB.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ём выдання - 3 друкаваныя аркушы
Заказ № - 2238. Наклад 6600 асобнікаў.
Штотыднёвік "Глос знад Немна"(на польскай мове)
ISSN 1563-3233
Адрас рэдакцыі:230023 Гродна вул. Дзяржынскага, 32
Друк: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства "Гродзенская друкарня"
Гродна вул.Паліграфістаў, 4
Падпісана да друку 2.08.2001 у 15^{00}
Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцыяй дыяпазытываў.

BĄDŹMY W KONTAKCIE

Czekamy na Państwa telefony od godziny 9.00 do 18.00, od 18.00 do 9.00 możecie Państwo zostawić wiadomość na automatycznej sekretarce.

tel. (0152) 72-31-69